

Proletari din toate țările, uniți-vă!

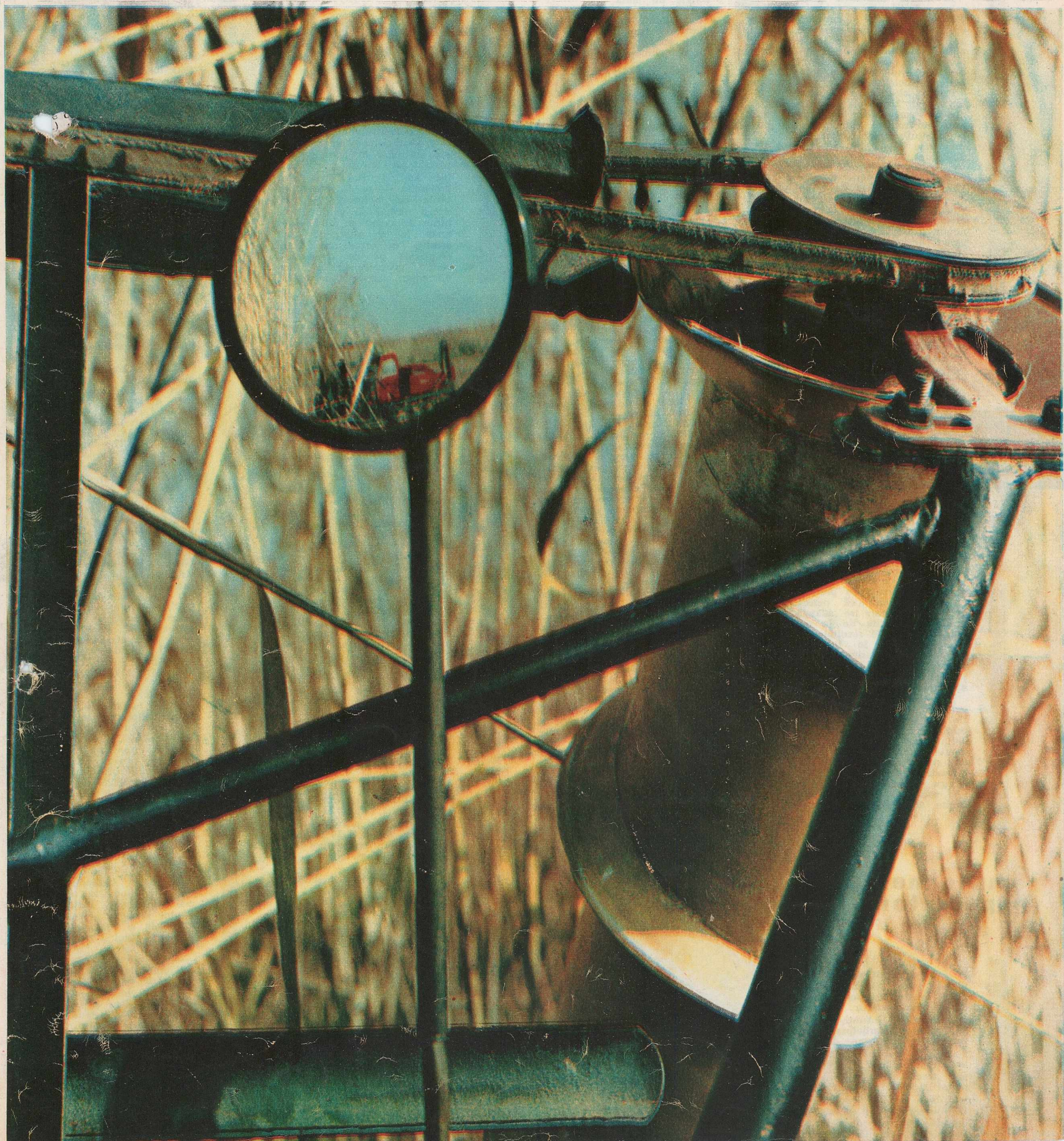
Biblioteca Com.
Regională
Hunedoara-Deva

FLACĂRA

52

- NIMIC NOU ÎN SOARE?
- În ajun de revelion
- CURIER-CADRAN-SPORT

Anul XIV nr. 52 (552) — 25 decembrie 1965

dezbateri largă în satele țării

Satele României socialiste sînt angajate la ora actuală într-o via și largă dezbateri. Documentele de însemnătate covârșitoare pentru continua înflorire a satului socialist — proiectul de Statut al cooperativei agricole de producție, ca și cel al Uniunii Naționale, uniunilor regionale și uniunilor raionale — sînt discutate în amănunțime și cu spirit de răspundere de milioane de țărani cooperatori.

În cadrul adunărilor generale unde documentele acestea se discută la modul concret, la condițiile specifice, se fac propuneri bine chibzuite și se iau măsuri corespunzătoare pentru dezvoltarea tot mai evidentă a unităților agricole socialiste.

Printre alte informații sosite în sensul acesta la redacția noastră semnalăm una primită din raionul Videle. Pînă la sfîrșitul săptămînii trecute, proiectele de statut au fost discutate în 40 de cooperative agricole de producție din raion. La dezbateri au participat peste 32 000 de țărani cooperatori. Cei care au luat cuvîntul s-au referit la probleme de mare interes economic și organizatoric, printre care: dezvoltarea averii obștești, organizarea producției și retribuirea muncii, raportul dintre fondul de acumulare și fondul de consum, rolul specialiștilor și relațiile lor cu conducerea cooperativei etc. În atenția discuțiilor pe marginea proiectului de statut au fost și capitolele și articolele referitoare la retribuirea suplimentară, la pensia de bătrînețe, de incapacitate de muncă sau la

contemporan cea de-a șaptea artă.

În cadrul celor aproape 6 000 cinematografe sătești rulează zeci de filme artistice românești și străine și cîteva sute de scurt-metraje. Un loc de seamă în repertoriul cinematografeleor sătești îl ocupă documentarele agricole. Este un foarte nimerit prilej pentru oamenii muncii din agricultură de a-și îmbogăți cunoștințele, avînd în vedere faptul că la ora actuală dispunem de numeroase documentare care înfățișează experiența bogată, înaintată din multe ramuri ale agriculturii. Documentarele agricole sînt de un real folos satorilor de mii de oameni ai muncii din agricultură care urmează cursurile învățămîntului agrozootehnic de masă.

Ținînd seama de toate datele, există perspectiva ca Festivalul filmului la sate din anul acesta să se desfășoare cu deosebit succes.

G. DUMBRĂVEANU

pe locurile unde a trăit poetul

Ne strecurăm printre dealuri în sus. Treccm apa Moldovei și Suha și undeva mai departe se ivesc Mălinii lui Nicolae Labiș. Refacem cu emoție drumul de altă ori parcurs de poet, elev fiind la Fălticeni, ori, mai tîrziu, în întoarcerile lui repetate de la București. În sfîrșit, primele case ale acestui sat frumos, durat parcă pentru poezie, și primele chipuri de munteni trăitori pe aceste meleaguri. Pe aici, pe aproape, pe undeva, trebuie să fie locul unde s-a petrecut moartea căprioarei.

Ticsită pînă la refuz, sala cîminului cultural ascultă în tăcere. S-au adunat oamenii din Mălini să asculte cuvintele calde de omagiu pentru băatul înzestrat care s-a ridicat dintre ei. Pe scenă, prozatori și poeți mai vîrstnici și mulți colegi din aceeași generație cu cel care ar fi avut azi 30 de ani. Vorbesc despre poet și cîteș versuri ale lui Nicolae Labiș: Ion Horea, Alexandru Andrițoiu, Gheorghe Tomozei, Ana Blandiana, Platon Pardău. Sala e mută.

E pe scenă o femeie cu trăsături blînde, încăruntită prematur, care își înăbușă un suspin cînd se recită „Scrisoare mamei”. Lingă ea, un bărbat scund și slăbuz, cu o figură tipică de dascăl de țară, care-și strivește sub pleoape o lacrimă bărbătească. Mama și tatăl poetului.

Într-o încăpere alăturată, o expoziție ad-hoc cuprinde obiecte ale poetului folosite la diferite vîrste: jucării din anii primei copilării, cărți pe care poetul și-a făcut însemnări, unelte de scris și cîteva manuscrise, o jucărie pentru Dorina, sora mai mică a poetului, fotografii de copil și din vremea cînd era elev la școala de literatură, o legitimație de redactor la „Gazeta literară” și, în sfîrșit, obiecte care se aflau asupra sa în momentul dureroasei întimplări care i-a stîns viața tînăr.

La casa părintească, pe o placă de marmură albă, versurile poetului:

„Arde o stea între multe stele,
Arde pe ceruri și pe drapele
Capăt de osie — roșia stea
Osia trece prin inima mea”.

În casă, odăița curată, păstrată cu grijă de mama poetului. Tot ce se află în această odăiță, în care Labiș revenea să-și scrie o mare parte din poeziile sale, aminteste astăzi de el: cărțile pe care au trecut înfrîgurate mîinile subțiri ale lui Nicolae Labiș, autportretul, patul pe care se odihnea cufundîndu-se în lectură.

Tr. PROSAN

prin poienile retezatului

În anul 1958 s-au adus din Polonia doi zimbri: Podarek și Polonka. Pentru adăpostirea lor — și a viitorilor fii și nepoți — s-a amenajat în masivul Retezat, pe o suprafață de 700 ha, o rezervație împrejmuțată — ca o cetate înțărîtă cu metereze — de cîteva rînduri de garduri din bîme zdravene și sîrmă. Situată la o altitudine de 300-400 m, rezervația este amplasată pe un teren forestier, acoperit cu arborete de stejar, împoienit, bogat în

vegetație erbacee și arbustică ce asigură o bună parte din hrana zimbriilor. Iar pentru ca foamea nobilelor animale să nu ducă la distrugerea acestei vegetații, rezervația a fost împărțită în cîteva loturi, zimbrii fiind lăsați în libertate, prin aplicarea unei rotații, cînd pe un lot, cînd pe celălalt.

Cu ce se hrănesc zimbrii însă acum, în timpul iernii? Hrana lor — asigurată de îngrijitori — constă în cartofi, sfeclă, tărîțe, uruială de porumb, ovăz, fin și sare. Dar ceea ce este poate mai important decît hrana e apa.

Podarek singur bea pînă la 300 l apă pe zi! Ținînd seama însă de faptul că acum la poalele Retezatului se află nu doi, ci zece zimbri, e ușor de înțeles cît are de lucru personalul rezervației. Într-adevăr, Podarek și Polonka au avut grijă an de an să aducă pe lume urmași. Încă în primul an după sosirea lor aici s-a născut prima lor fiică: Romanca. Acum cîteva săptămîni Romanca și-a făcut pîrîntii buni, dînd la rîndul ei naștere unui pui de zimbri pe poartă numărul 10 în foaia matricolă din rezervație! Cei mulți înainte!

Carol BORA

Casa părintească din Mălini.

curier

cea de urmaș pentru copiii minori. Țăranii cooperatori au subliniat și cu acest prilej grija plină de atenție pentru cei care se află în pragul bătrîneții. Referindu-se la proiectul de Statut al cooperativei agricole de producție ei au arătat că pensia de bază, la care se adaugă produsele permise de la cooperativă și cele recoltate de pe lotul aflat în folosință personală vor asigura celor ce nu pot munci produsele și veniturile bănești necesare existenței.

În aceste zile cooperativele agricole de producție pun temelie recoltelor din primul an al cincinalului: definitivează planurile de producție pentru 1966. Proiectele de statut le ajută să stabilească direcțiile principale pentru ca agricultura României socialiste să urce pe noi trepte ale belșugului.

G. MINIȘAN

milioane de spectatori

De curînd în întreaga țară a început Festivalul filmului la sate. Desfășurîndu-se de-a lungul a peste două luni, manifestarea aceasta culturală va întruni și de data aceasta participarea entuziastă a milioane de oameni. De reținut faptul că la manifestările prilejuite anul trecut de Festivalul filmului la sate numărul spectatorilor a fost de circa 11 milioane. E și aceasta o dovadă elocventă de felul în care este prețuită în satul

anticipări editoriale (V)

În numărul de față prezentăm cititorilor „Flacării” proiectele Editurii pentru literatură universală pe anul 1966. Interlocutorul nostru, tovarășul CONSTANTIN MACIUȚĂ, directorul E.L.U., ne-a răspuns cu amabilitate la următoarele întrebări:

— Care sînt cele mai importante opere clasice ale literaturii universale ce vor apărea în anul care vine?

— Lucrările din literatura clasică universală incluse în planurile noastre cuprind, evident, numeroase titluri. Mă voi referi la cele mai importante. Ținînd seama de solicitările multor cititori, vom redita pe hîrtie pelur capodopera lui Cervantes „Don Quijote”. Alte reeditări: Maupassant, „Opere”, în trei volume; „Mirgorod” de N. V. Gogol și primele două volume din seria de „Opere” (8 volume) ale lui F. M. Dostoievski etc. Vor mai vedea lumina tiparului următoarele cărți: H. Ibsen, „Teatru” (care va cuprinde cele mai cunoscute piese ale dramaturgului norvegian); Doamna de La Fayette; „Printesa de Clèves”; Le Sage; „Diavolul șchiop”; H. Fielding; „Joseph Andrews”; Doamna de Staël; „Opere alese” (1 vol.); un volum „Proză istorică greacă” (lucrări și fragmente din Herodot, Tucidide, Xenofon, Polibiul etc.), epopea sumeriană „Ghilgameș”, cea germană „Cudrun” și multe altele.

— Ce autori vor reprezenta literatura mondială contemporană?

— Din literatura secolului al XX-lea rețin — din foarte multe titluri — cîteva care mi se par mai importante: celebrul roman al lui Thomas Mann „Doctor Faustus”; W. Faulkner, „Cătușul”; E. Hemingway, „Ospăț continuu”; celebrele schițe ale lui James Joyce „Oameni din Dublin”; o selecție din ciclul „Ubu” al cunoscutului scriitor francez Alfred Jarry; Italo Svevo, „Constința lui Zeno”; F. Scott-Fitzgerald, „Marele Gatsby”; Alan Sillitoe, „Simbătă seara și duminică dimineață”; Jean Giono, „Husarul de pe acoperiș”; A. Daninos, „Un oarecare domn Blot”; H. Böll, „O partidă de biliard la ora 9^{1/2}”, unul din cele mai valoroase romane ale scriitorului german; K. Simonov, „Nimeni nu se naște soldat” (vol. II); I. Bondarev, „Ultimele salve”; B. Ciopic, „A 8-a ofensivă”; Magda Szabo, „Căprioară” și „Pomana porcului” etc.

— Ce lucrări de critică și istorie literară vor apărea?

— Sectorul de critică și istorie literară al editurii noastre își orientează activitatea în patru direcții, concretizate fiecare prin cîte o serie. Amintim seria Monografiilor, în care vor apărea: R. Lupan, „E. Hemingway”; R. Munteanu, „Bertolt Brecht”; M. Șora, „H. Mann”; V. Buraneli, „E. A. Poe” etc. În seria Studii: lucrări postume de T. Vianu; Nina Façon, „Intellectualul și epoca sa”; Fr. Păcurariu, „Portrete latino-americane” etc. Menționez în mod special „Mimesis”, cartea reputatului umanist german Erich Auerbach și „Istoria teatrului universal” (vol. II) de I. Zamfirescu.

— Ce ați dori să comunicați cititorilor prin intermediul „Flacării”?

— Vestii bune pentru iubitorii de teatru și de poezie. Este vorba de două colecții noi, una de Teatru, în care vor apărea, printre altele, o „Antologie a teatrului american contemporan” (2 vol.), „Teatru” de Max Frisch etc. și altă colecție Poesis în care vom publica volume de versuri de Saint-John Perse, Jacques Prévert, Brecht etc.

Horațiu STĂTESCU

**știință și producție
proiecte
interesante
la i. p. a.**

„Aplicarea în practică a rezultatelor sale face ca știința să devină o însemnată forță de producție...” a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea cu privire la îmbunătățirea organizării și îndrumării activității de cercetare științifică făcută la recenta sesiune a Marii Adunări Naționale.

Activitatea Institutului de cercetări și proiectări în domeniul automatizării (I.P.A.), ca și planurile lui de perspectivă, constituie o ilustrare concludentă a acestui principiu, definind rolul hotărâtor pe care știința îl joacă în viața modernă. Inseși criteriile de organizare a institutului subliniază legătura inestructibilă pe care el trebuie să o realizeze între cercetarea științifică fundamentală și cea aplicativă, între teorie și valorificarea ei în producția bunurilor materiale. Într-adevăr, din punct de vedere organizatoric acest institut face parte integrantă, ca unitate de concepție, din grupul de uzine și fabrici producătoare de utilaj de automatizare. Spre deosebire de toate celelalte institute de cercetare, acesta este legat, prin specificul său, nu de o ramură sau de un sector al economiei, ci de întregul complex economic al țării; lucrările sale de studiu, cercetare, proiectare a introducerii mijloacelor moderne de automatizare au în vedere deopotrivă ramura extracției miniere sau a construcțiilor de mașini, a siderurgiei sau transporturilor, a utilajului chimic sau bunurilor de larg consum. Colaborarea institutului cu toate celelalte institute de cercetări pe ramuri este de aceea o condiție fundamentală a activității pe care o depune. Proiectele institutului pe anul 1966 exprimă tocmai aceste trăsături caracteristice. Spicuum dintre ele doar citeva.

În sectorul de proiectare vor fi elaborate proiectele unor instalații de automatizare în domeniul extracției miniere (instalația de automatizare a flotației centrale de la Baia-Mare și cea a dispecerizării în subteran la Leșul Ursului). Proiectele unor instalații de automatizare au în vedere rafinăriile de petrol, liniile de ciment, producția de mașini-unelte, cazane, tractoare etc., ca și întreprinderi producătoare de bunuri de larg consum (linii de piine, mori, silozuri pentru cereale, sere legumicole). Ample și interesante proiecte de automatizare privesc marile noastre combinate siderurgice — cel de la Hunedoara și cel de la Galați — unde, printre altele, se prevede automatizarea conducerii economice cu ajutorul calculatoarelor electronice.

În domeniul studiilor și cercetărilor, institutul își propune de asemenea câteva obiective majore, printre care: să înceapă acțiunea de asimilare a unui calculator numeric industrial, să elaboreze aparatură de telemecanică pentru coordonarea transporturilor în comun în orașul București, pentru căile ferate, pentru extragerea și transportul de petrol și gaze. Unul din obiectivele principale ale colectivului de studii rămâne însă înlocuirea cu piese produse în țară a unor piese din import pentru aparatajele de automatizare.

În sfârșit, colectivul acestui institut își propune să studieze și să rezolve o gamă de probleme cu caracter mai general și cu aplicabilități mai largi: introducerea automatizării și obținerea de indici calitativi superiori ai produselor, măsuri pentru creșterea siguranței în funcționare a instalațiilor de automatizare, probleme legate de eficiența economică etc.

E. DASCĂIU

A IV-A SESIUNE A MARIÍ ADUNĂRI NAȚIONALE

Luni 20 decembrie la Palatul Marii Adunări Naționale și-a început lucrările cea de-a IV-a sesiune a Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România.

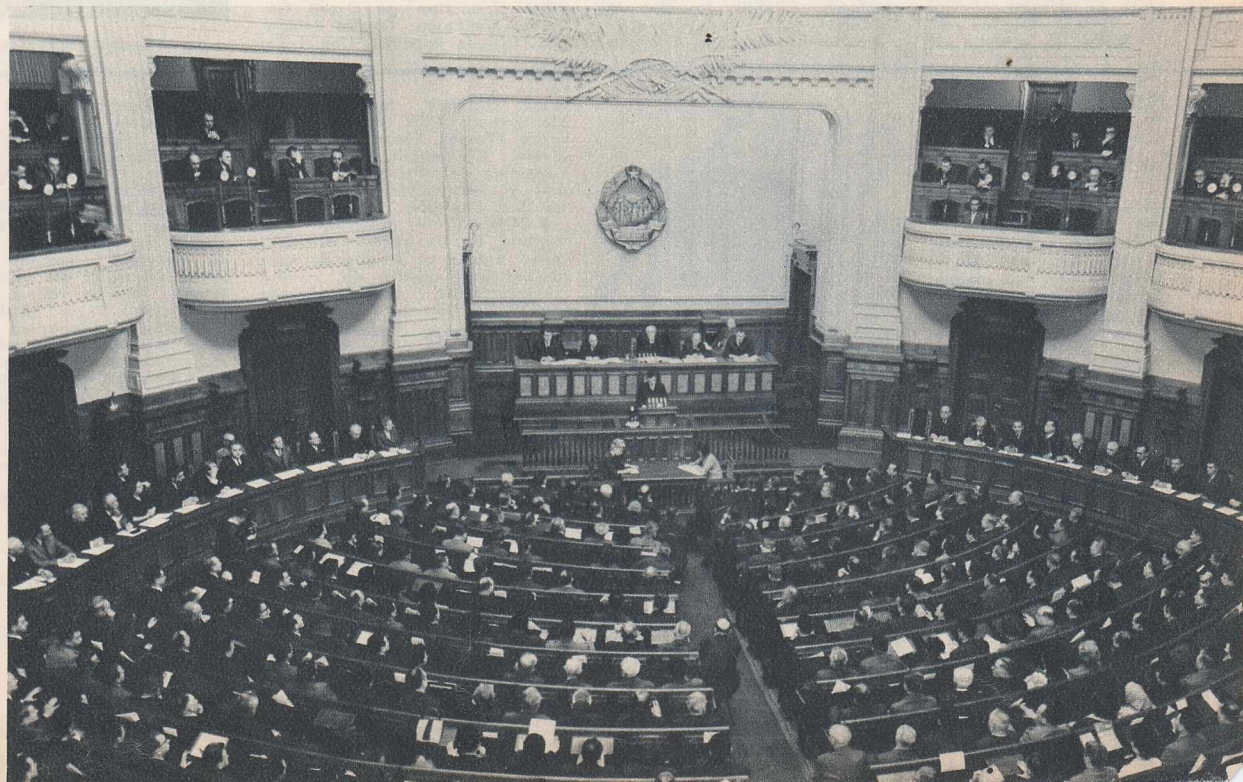
În prima zi a lucrărilor sesiunii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., a făcut o cuprinzătoare și documentată expunere cu privire la îmbunătățirea organizării și îndrumării activității de cercetare științifică. Măsurile consacrate cercetării științifice, sector de mare importanță în viața socială a țării, au făcut obiectul unor ample dezbateri. Numeroși deputați, analizând cercetarea științifică din România, precum și măsurile corespunzătoare privind organizarea și orientarea ei în viitor, și-au exprimat deplina lor adevărată față de proiectul de lege cu privire la înființarea Consiliului Național al Cercetării Științifice.

În continuarea lucrărilor au fost supuse spre aprobare o serie de proiecte de lege de o deosebită importanță pentru viața politică, economică și socială a țării. După dezbateri, la care au participat un mare număr de deputați, Marea Adunare Națională a adoptat în unanimitate: Legea cu privire la înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Cercetării Științifice, Legea pentru adoptarea planului de stat al economiei naționale pe anul 1966, Legea pentru adoptarea bugetului de stat al Republicii Socialiste România pe anul 1966, Legea cu privire la protecția muncii, Regulamentul de funcționare a Marii Adunări Naționale, propunerile privind componența unor comisii permanente ale Marii Adunări Naționale; de asemenea, a aprobat decretul cu putere de lege emise de Consiliul de Stat.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C. C. al P. C. R., la tribuna Marii Adunări Naționale.

Aspect de la Marea Adunare Națională, în timpul lucrărilor recentei sesiuni.

memento

Luis Mariano.

■ Un eveniment de la începutul lunii ianuarie se cuvine anunțat din timp: Marco Polo, adică celebrul lui interpret, Luis Mariano, navighează către București, unde va putea fi văzut și auzit între 6 și 13 ianuarie (sala Palatului).

■ La Teatrul de operă și balet doi artiști din R. P. Ungară în turneu: mezzo-soprana Erzsébet Komlössy o interpretează pe Azucena din „Trubadurul” de Verdi (28 decembrie); spectacolul „Rigoletto” (25 decembrie) va fi dirijat de cel de-al doilea oaspete maghiar — Ervin Lukács.

■ În cadrul obișnuitului concert al Filarmonicii de stat „George Enescu”, cu Paul Popescu la pupitrul, ascultăm Partita pentru orchestră de Dumitru Bughici,

Concertul nr. 2 pentru pian și orchestră în La minor de Liszt (pentru a doua oară în stagiune solistul Alexandru Demetriadi) și „Mathis pectorul” de Paul Hindemith.

■ O.S.T.A. prezintă la patinoarul „23 August” (25 și 26 decembrie) un mare spectacol muzical-sportiv „Muzică și sport pe gheață” cu participarea unor cîntăreți și a unor orchestre de muzică ușoară dintre cele mai bune. Cel puțin așa ni se promite...

muzica

■ Recomandăm cititorilor, în-deosebi celor cu preocupări de artă și literatură, consultarea Revistei de istorie și teorie literară. Condusă timp de 14 ani de G. Călinescu căruia îi succede acum Al. Dima, revista (pînă de curînd se numea Studii și cercetări din istoria literară și folclor), a publicat valoroase studii, cercetări, articole,

sinteze monografice, material documentar, recenzii etc. privind un mare număr de scriitori români și străini, folclorul românesc și cel universal ș.a.m.d. În ultimele ei numere de pildă semnează G. Călinescu (un studiu postum despre Ion Neculce), Vladimir Streinu (Prozodii românești), M. Novicov (Îndrumarea de către partid a literaturii), V. Ciobanu și M. Bucur (despre simbolism), O. Papadima, I. C. Chițimia, George Muntean (seria a III-a a documentelor provenind de la Eminescu, descoperite de el, și o privire sintetică asupra poeziei noastre contemporane), Al. Săndulescu, T. Virgolică, Stan Velea, Marcel Duță și I. Oprîșan (de-

spre proza românească contemporană), Eugenia Oprescu, Mihaela Schiopu, Viorica Nișcov și alții, înscriind revista unei sfere de cercetare și cultură cu rezonanțe, în continuare ample.

■ Cam prea mult Vlahuță, care devine, dacă n-a devenit, ca și în cazul lui Brăescu, un balast al bibliotecilor, iar editurile ar trebui să potolească în vreun fel elanul zelozilor care uită alți scriitori mult mai valoroși. Apariția unor noi ediții din România pitorească și Dan ni se pare totuși cam prea mult (mai ales că la aceeași Editură pentru literatură a apărut și o Iubire în Biblioteca pentru toți, iar prin librării se văd destule Scrieri

vlahuțiene scoase nu demult tot acolo!).

■ De asemenea, un efort de temperare în direcția editării lui Cezar Petrescu ar fi iarăși binevenit. Se poate încerca. Am avea atunci, alături de Calea Victoriei și Duminica Orbului, recent apărute, și ceva mai mult loc pentru alți autori, cel puțin la fel de merituoși.

■ Cu o singură iubire sculptorului și pictorului (și scriitorului deci) Ion Vlasu își continuă ciclul său mai vechi de scrieri cu caracter autobiografic (Am plecat din sat, Drum spre oameni), interesante, pline de observații proaspete, utile și pentru înțelegerea mai nuanțată a artistului și a timpului pe

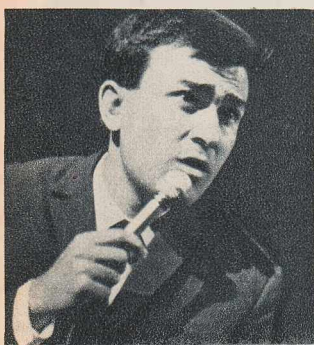
care-l are în vedere.

■ Au apărut la Editura Meridiane bune versiuni în engleză și franceză ale studiului monografic al lui Al. Piru despre Liviu Rebreanu. E un notabil serviciu adus cunoașterii mai largi a marelui nostru scriitor, cu atât mai mult cu cît autorul cărții este un eminent cunoscător și interpret al său.

■ Tot la Meridiane un cuvent ghid al Iașului, cu un text agreabil semnat de Aurel Leon.

■ Binevenită ediția a II-a a Vrancei lui Eusebiu Camilar, pe care a scos-o Editura tineretului. E o carte pe care cititorii mici și tineri o pot parcurge cu folos real.

cartea

Aurelian Andreescu.

DUMINICA 26 DECEMBRIE. Program duminical lipsit de tensiune. Pesemne că apropiata noapte de revelion a concentrat toate forțele. Ce ni se oferă totuși? O reînălțare cu frumosul Robin Hood (19.15) ● Un reportaj filmat La vînătoare. S-ar putea să ne placă (19.45) ● Un document arheologic pe peliculă: Cetatea dacică Sarmisegetuza (20.00) ● Iar o peliculă (și tot documentară): Scafandrii (20.30) ● Și, în fine, un Concert de estradă cu câțiva tineri soliști (21.00). Se poate încerca și o plimbare la șosea (mai ales dacă va ninge).

LUNI 27 DECEMBRIE. Cu concursul academicianului Gr. Moisil, al profesorului Nistor Șan-

ta și al fizicianului Victor Stăvinski — O emisiune științifică, ca de obicei, diversă: Centrul de calcul, La hotarul a două lumi — animală și vegetală, Timp și calendar, Caleidoscop științific (20.00) ● Trei tablouri pe săptămîină comentate de Ion Frunzetti face parte din emisiunile

televiziune

care nu au nevoie de recomandări speciale (20.45) ● Un excelent film francez Goupi — mina roșie, pe care nici o antologie a cinematografului mondiale nu-l poate trece cu vederea (21.00).

MERCURI 29 DECEMBRIE. Nici că se putea o denumire mai îmbietoare la turism decît Valea Frumoasei. Operatorii studioului de televiziune s-au străduit să ne-o înfățișeze cit mai fidel pe peliculă (20.00) ● Actorii amatori ai Teatrului popular din Mediaș invită pe telespectatori să vadă spectacolul cu Hangița de Carlo Goldoni pe care l-au prezentat la recenta bienală (20.45).

JOI 30 DECEMBRIE. Un spectacol prezentat de Ansamblul ar-

tistic al Uniunii Tineretului Comunist. Avem temeiuri să recomandăm această manifestare artistică multilaterală (muzică și joc popular, coruri, muzică ușoară) cu multă căldură (21.15).

VINERI 31 DECEMBRIE. Program special de revelion (22.00-3.30). Rubrica „Memento” vă dorște: petrecere frumoasă!

SIMBĂTĂ 1 IANUARIE 1966. Pe micul ecran: jongleri, acrobați, iluzioniști, dresori într-un Spectacol de circ, din totdeauna agreat de mici și mari (20.30) ● Cine a petrecut revelionul fără televizor e despăgubit de o emisiune de Selecțiuni din programul prezentat cu o seară înainte (21.15) ● Varietăți pe... peliculă (22.00).

■ **PATIMA ROȘIE.** Au trecut 50 de ani de la prima reprezentare a acestei piese — „comedia tragică” — așa cum o numește autorul ei, Mihail Sorbu. Firese, spectacolul a intrat în repertoriul primei noastre scene, Teatrul Național „I. L. Caragiale”, Tînrul regizor Cornel Todea își face un inspirat debut pe această scenă într-un spectacol gândit unitar cu un patos modern și de bună calitate, relevînd cu acuitate sensurile tragice ale textului într-un ritm dinamic. Tofana: Carmen Stănescu.

■ **Actori de limbă germană.** Trebuie aplaudată munca entuziastă, plină de dăruire a regizorului Ion Olteanu, care de astă dată în calitate de profesor la

Institutul de teatru a condus o clasă de studenți care vor deveni actori ai teatrelor de limbă germană (Timișoara, Sibiu). După patru ani de studii calificate, tinerii interpreți s-au prezentat excelent în fața publicului pe scena studioului Institutului de teatru.

Patru piese în spectacol: VORBEȘTE-MI CA PLOAIA și PROPRIETATE CONDAMNATĂ, ambele de Tennessee Williams, DOAMNA CU CATELUL, după Cehov, și MANTAUĂ, după Gogol. Foarte bun spectacol. Regizorul-pedagog și-a afirmat și aici maturitatea personalității sale creatoare. Citabili în bloc toți interpreții.

■ Ștefan Berciu... redivivus:

INSULA SPIONILOR în premieră la Teatrul de stat din Baia-Mare — spionaj, crime, mister. Pînă la sfîrșit inovații își primesc pedeapsa binemeritată. Regia: Istvan Farkas. Același teatru va înfățișa încă o premieră pe țară: CINE-L SALVEAZĂ PE ALBERT COBB, de Frank Gilroy.

■ Ca de obicei, Teatrul de stat din Timișoara e îndrăgnet. Recent a adus la rampă un spectacol al tinerilor actori cu piesa POCOARA IARNA, o cunoscută tragedie modernă a lui Maxwell Anderson. Regizorul Emil Reus a înmăruncheat într-un spectacol de un sobru dramatism pe tinerii Gabriela Marinescu, Ovidiu Moldovan, Eftimie Popovici, Daniel Pe-

Carmen Stănescu.

trescu, Spiridon Cojocaru, Adriana Popovici, Dora Chertec. Scenografia e semnată de tînră pictoriță Emilia Jivanov.

■ În sala Palatului, Teatrul satiric muzical „C. Tănase” se înfățișează cu spectacolul de revistă prezentat în turneu peste hotare. Aceasta sporadic. Ce ne facem însă cu spectacolele din cele două săli, a căror calitate, și așa mediocră, mai suferă pe parcurs o sensibilă degradare?

teatru

■ **PROCESUL DE LA NURNBERG** — un film în fața căruia nu ne este teamă de superlative, un film copleșitor prin forța adevărurilor umane pe care le reamintește regizorul Stanley Kramer (Lantul, Procesul maimuțelor). Sutele de întrebări și răspunsuri din care se compune scenariul (scris de Abby Mann) au un singur, mare și emoționant echivalent: acela de a fi o chemare la luciditate adresată omenirii. Distribuția este monumentală: Spencer Tracy, Marlene Dietrich, Maximilian Schell, Ri-

Burt Lancaster.

cinema

■ În sfîrșit o seară de varietăți muzicale (de calitate). Pe un singur disc! Ce e drept, de mare format, dar și de anvergură. Lipsa o asemenea înregistrare din catalogul casei noastre de discuri. Conducătorul de orchestră Iosif Conta, în fruntea Orchestrei simfonice a Radioteleviziunii (ouogeneză, strălucitoare, sonoră) ne oferă un program extrem de bo-

gat și divers. Așa că puteți asculta lucrările simfonice de mare popularitate: „Menuetul” lui Boccherini, „Marșul turc” al lui Mozart, „Humoresca” lui Dvorak, „Pe o piață persană” de Ketelbey, uvertura la „Cavaleria ușoară” de Suppé, „Momentul muzical” de Schubert, „Dansurile ungare”, nr. 5 și 6, de Brahms, precum și „Preludiile” lui Liszt. Un întreg

concert! Cîte discuri nu s-ar mai putea înregistra pe aceeași formulă! Ar completa de minune colecția „Discoteca pentru toți”.

■ Alin Noreanu poate fi recunoscut oriînd prin timbrul foarte personal al vocii sale plăcute, radiogenice și discogenice, mai ales). Ascultați-l cîntînd „Le stelle d'oro”, „In der Sommernacht”, „Lets make the Memories”

și, mai ales, „On the street where you live” (din opereta „My fair lady”).

■ Există un solist (Jean Iacobescu) specializat în „brânșă” muzicii ușoare vieneze. Minuete

pentru demnitate umană. În rolul principal — Sean Connery, faimosul interpret al lui James Bond. Partenerii săi: Michael Redgrave, Harry Andrews, Ossie Davis, Alfred Lynch.

■ **OAMENI ȘI DRAPELE** — ecranizare respectuoasă după romanul lui Jokai Mór, realizată de regizorul maghiar Várkonyi Zoltan (Asasinul din umbră, Foto Haber). Într-un rol, nu principal, actorul Pașer Antal, al cărui talent îl încoasem de mult (E permis să calci pe iarbă, Foto Haber, Drama Ciocîrliei).

■ **MUNCILE LUI HERCULE.** Numai cu bicepsii bine întretinuți ai lui Steve Reeves (Romulus și Remus), numai cu leul din Nemeia, cu taurul din Insula Creta și cu Silva Koscina în

tunică antică nu se poate face nimic. Nici măcar o peliculă de duzină din familia Teodorei și a Cartaginei în flăcări.

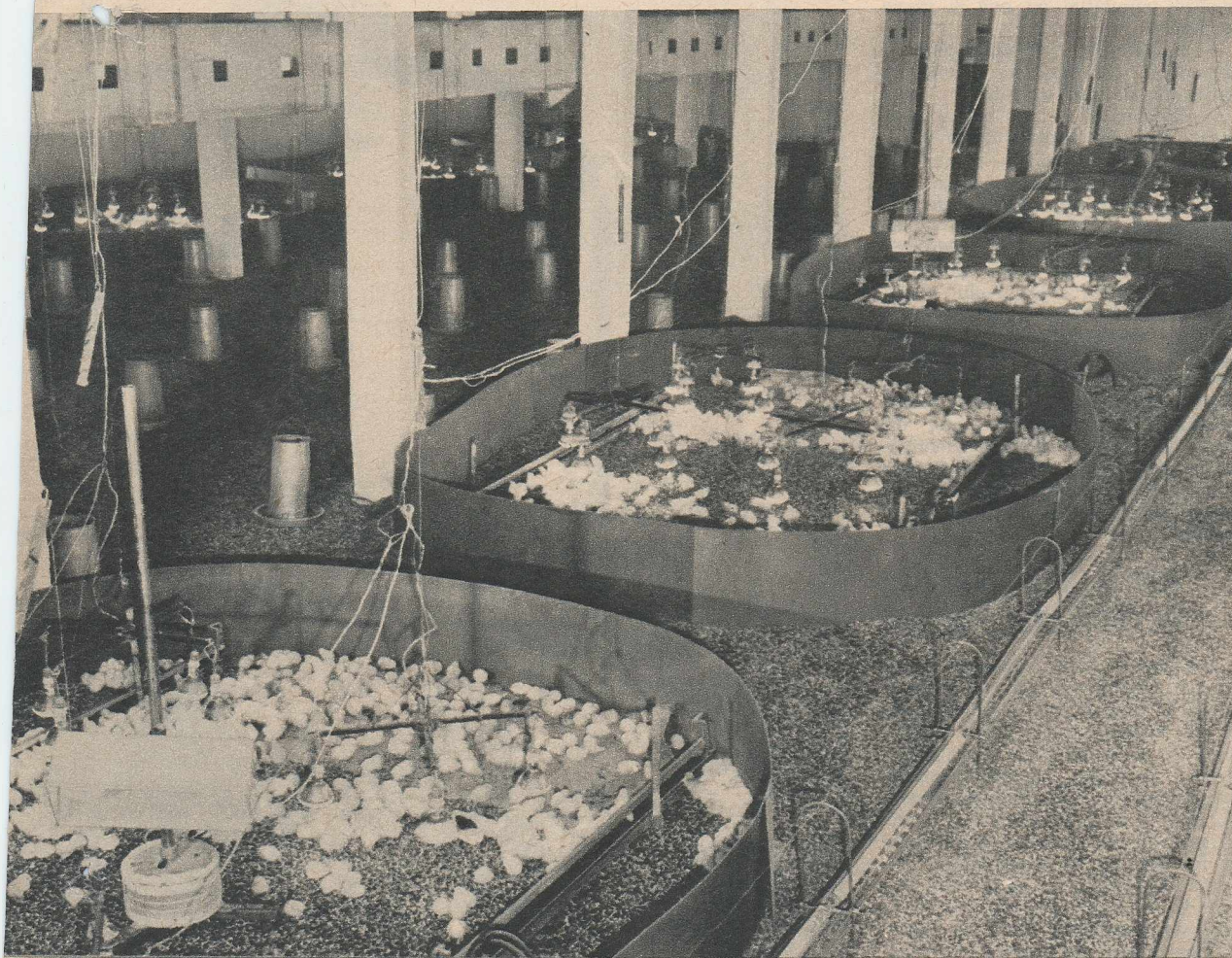
■ Ecranele ne oferă un adevărat ciclu „ecranizări după Karl May”; rulează la ora de față: **COMOARA DIN LACUL DE ARGINT, WINNETOU, OLD SHATTERHAND** și se mai anunță un altul: **WINNETOU NR. 2.** Nu e totuși prea mult? Ba da!

■ Filmul românesc este bogat reprezentat prin ecranizări după opere valoroase: **AMINTIRI DIN COPILĂRIE, DE-AȘ FI... HARAP-ALB, NEAMUL ȘOIMĂREȘTILOR, DINCOLO DE BARIERĂ.** Dar de la carte la ecran este o cale lungă, pe care numai Gopo a reușit s-o străbată cu succes real.

discul

■ AUTOMATIZAREA ȘI HRANA PĂSĂRILOR ■ NUTREȚURILE, O CHESTIUNE LA ORDINEA ZILEI ■ AVANTAJELE INDUSTRIALIZĂRII ÎN ZOOTEHNIE SAU CUM SE OBTIN 11 000 000 LEI BENEFICIU ■ PORCI PE „BANDĂ RULANTĂ”

ZOOTEHNIA INDUSTRIALĂ

Combinatele avicole, al căror aport la sporirea producției animale este deosebit de important, vor fi extinse în viitorii ani, iar numărul lor va spori substanțial. În fotografie: aspect dintr-o secție de producție a Combinatului avicol Mihăilești, regiunea București.

În domeniul agriculturii pătrund tot mai masiv metodele industriale, rezultat al procesului continuu de dezvoltare intensivă și multilaterală a acestei importante ramuri a economiei naționale. Este vorba de marile combinate avicole, combinate de creștere a porcilor sau cele pentru taurine, care în viitor vor avea o pondere tot mai mare în volumul total al producției animale. Potrivit prevederilor înscrise în proiectul de Directive ale Congresului al IX-lea al partidului, pînă în 1970, din producția totală pe care o vor realiza gospodăriile agricole de stat în unitățile care folosesc metode industriale de creștere a animalelor se vor obține peste 50 la sută din producția de carne de porc, circa 25 la sută din producția de lapte și aproape întreaga producție de ouă. Se poate spune că extinderea metodelor industriale în zootehnie interesează pe fiecare cetățean, deoarece fiecare este consumator de produse cum sînt carnea, laptele, ouăle.

Să pătrundem prin labirintul de probleme care alcătuiesc specificul zootehnii industriale, făcînd un prim popas la Combinatul avicol de la Crevedia. Ceea ce întîlnim aici ilustrează cum nu se poate mai pregnant felul cum au fost rezolvate un șir întreg de probleme care vizează mărirea producției și a productivității muncii.

PĂSĂRILE SE CRESC CU AJUTORUL UTILAJELOR MECANICE

De la înălțimea de peste 20 metri cît are Fabrica de nutrețuri combinate, zărim, întinse pe zeci de hectare, clădiri moderne cu mai multe etaje asemănătoare în multe privințe cu blocurile de locuit. Numai că în locul obișnuitelor balcoane cu flori se pot vedea păsări de un alb imaculat, mirate parcă de înălțimea la care au fost urcate să privească lumea înconjurătoare. Suim la etajul al patrulea al unuia din blocuri. Ne convingem „pe viu” că gradul înalt de mecanizare a lucrărilor în hale, organizarea științifică a fluxului tehnologic în creșterea păsărilor, utilizarea furajelor combinate au dus la ușurarea și mărirea productivității muncii. Fiecare îngrijitoare de aici are în primire cîte 5 000 găini outoare. Multe obțin peste 1 200 000 ouă pe an. Chiar și numai această cifră ne arată că una din principalele lor atribuții este strîngerea ouălor. Poate că unii cititori se vor mira cum poate o îngrijitoare de aici să aibă în seamă 5 000 de păsări.

Explicația ne este oferită cu multă amabilitate de către tov. ing. Gheorghe Marin, directorul combinatului: „Apăsați pe acest buton — ne spune el — și urmăriți cum sutele de metri de lanțuri cu racleți transportă furajele în jgheaburi. Intrarea acestora în funcțiune, ca și oprirea, pot fi făcute automat, pe bază de program. Așadar, hrănirea păsărilor poate fi considerată ca una din lucrările care necesită cea mai puțină muncă. La fel de ușoară este și asigurarea apei care este adusă în jgheaburi suspendate prin conducte centrale. Alte instalații simple suspendate de tavan sînt pline cu pietriș cernut, ceea ce arată că preferințele găinilor crescute în condiții naturale n-au fost uitate. Dar cum este posibilă efectuarea curățeniei la atîtea mii de păsări? Totul se rezolvă în mod ingenios prin adoptarea unei metode simple și practice: întreținerea păsărilor pe așternut permanent. Așternutul format din coji de floarea-soarelui este completat și afinat, scoțîndu-se

(Continuare în pag. 6)

ZOOTEHNI INDUSTRIALĂ

zilnic numai cel umed din jurul jgheburilor”.

Specialiștii care lucrează în cadrul combinatelor avicole se preocupă de îmbunătățirea sistemului de întreținere a păsărilor. O problemă importantă o constituie îmbunătățirea condițiilor de igienă. În acest sens are mare însemnătate introducerea sistemului de curățire cu racleți. De primă urgență este și asigurarea unei mai bune ventilații în hale, atât pentru reglarea temperaturii cât și pentru eliminarea aerului viciat.

GĂINILE ȘI ASISTENȚA SANITARĂ

Dar cum se asigură starea de sănătate la un număr atât de mare de păsări și ce probleme se ridică în această privință? Răspunsul îl primim de la medicul veterinar Veronica Mihalache. „La noi, ca și în celelalte combinate avicole din țară, prima problemă de care trebuie să ținem seama este de a avea cât mai puțini vizitatori. Oricine intră în combinat trece în mod obligatoriu prin filtrele sanitare. Acestea sînt de fapt încăperi unde îmbrăcămintea obișnuită se completează cu halate și galoși, iar primii pași în interiorul combinatului se opresc în cutiile cu burete din material plastic îmbibat cu soluții dezinfectante. Desigur că avem și un laborator veterinar bine dotat, unde facem felurite examene bacteriologice și microbiologice, analize chimice etc. Se pun și cîteva probleme mai noi privind apărarea sănătății păsărilor. Este vorba de intensificarea studiilor și cercetărilor asupra unor boli care apar în condițiile cînd există aglomerări mari de păsări — așa cum este cazul în combinatele avicole — ridicarea eficienței materialelor biologice pentru imunizări, precum și a celor necesare în prevenirea unor afecțiuni respiratorii”.

11 000 000 LEI BENEFICIU

După cum se vede, au fost create condițiile necesare creșterii și dezvoltării păsărilor, astfel ca acestea să nu aibă altceva de făcut decît să consume furaje combinate, pe care să le transforme în cantități cât mai mari de ouă și carne. De fapt, acest lucru se și întîmplă. Rezultatele de pînă acum arată că aici se realizează o eficiență economică ridicată. În cursul anului trecut combinatul a livrat 800 000 ouă peste plan. Specialiștii ne-au relatat că în medie s-au obținut cîte 258 ouă de fiecare găină, față de 240 cît a fost planificat. Este interesant de remarcat că, în medie, pentru fiecare ou s-au consumat numai 185 grame de nutrețuri combinate. Rezultate la fel de bune s-au obținut în creșterea puilor, care au atins greutatea de 1 kg la vîrsta de 54 zile. Aceași greutate, în primii ani de activitate ai combinatului, era realizată în 75 zile. Pentru a ne da seama cît de importantă este această realizare, amintim că în unitățile cu sistem de creștere gospodăresc în mod obișnuit puii ating greutatea de 1 kg în circa 100 de zile. Con-

cludent este și un alt indice economic: consumul specific de furaje pe unitatea de produs. La Crevedia s-au consumat numai 2,6 kg de nutrețuri combinate pe kilogramul de carne, față de 3,8 cît a fost planificat. Toate acestea au avut drept rezultat anul trecut obținerea unui beneficiu de 11 000 000 lei, din care 4 500 000 lei peste plan.

Rezultate asemănătoare se obțin și la combinatele și complexe avicole din regiunile Dobrogea, Ploiești, Banat și altele, care contribuie substanțial la îmbunătățirea aprovizionării populației cu ouă și carne de pasăre.

— Rezultatele obținute pînă în prezent în combinatele avicole nu reprezintă desigur o limită.

— Nicidecum — ne spune inginerul Cheorche Vamvu de la Combinatul avicol Crevedia — se cer însă rezolvate cîteva probleme între care de însemnătate primordială este îmbunătățirea calității furajelor combinate. Este vorba de asigurarea unui raport optim între diferitele substanțe nutritive la nivelul cerințelor fiecărei categorii de păsări și mai ales echilibrarea cît mai perfectă a conținutului în proteină (între care și a raportului dintre diferiți aminoacizi), vitamine, săruri minerale, microelemente etc. În afară de aceasta, sporirea efectivelor de păsări crescute după metode industriale necesită mărirea continuă a cantităților de nutrețuri combinate.

TEHNICĂ ȘI MATEMATICĂ ÎN CREȘTEREA PORCILOR

N-a trecut decît ceva mai mult de un deceniu de cînd în unele locuri, și îndeosebi în bălțile Dunării, se întîlneau porci Stocli și Bălțareți de o conformație și cu caracteristici în multe privințe asemănătoare semenilor lor sălbatici, mistreții. Cine și-ar fi imaginat pe atunci că sute de mii de porci vor ajunge să fie crescuți în combinate moderne de tipul celor intrate în prezent în funcțiune sau aflate încă în curs de construcție? Să ne oprim la Combinatul de creștere și îngrășare a porcilor de lingă Călărași, unde metodele industriale sînt de dată atât de recentă încît nici nu au avut timpul să fie descrise în cărți. Ceea ce impresionează în primul rînd aici este simetria construcțiilor amplasate pe o suprafață de aproape 100 hectare. De o parte și alta a celor 20 km de drumuri și alei asfaltate zărim pomi și arbuști tineri care arată că vîrsta combinatului în nici un caz nu depășește un an.

Dar tocmai tineretea noilor combinate impune cunoașterea și rezolvarea unor probleme importante. Prima o considerăm terminarea și darea în funcțiune cu întreaga capacitate a combinateelor aflate încă în curs de construcție. La Călărași, pentru a se cîștiga un timp prețios, intrarea în funcțiune a combinatului s-a făcut concomitent cu efectuarea unor lucrări de proporții care urmează să asigure folosirea lui cu întreaga capacitate. Este lesne de înțeles ce înseamnă a

cîștiga cîteva săptămîni sau luni dacă ne gîndim că în acest combinat se vor crește anual peste 100 000 porci. De pe acum locatarii — porcinele de diferite categorii — au condiții de hrănire și îngrijire calculate în amănunțime de un mare număr de specialiști, proiectanți etc. De altfel întregul flux tehnologic a fost stabilit pe baza calculului matematic și a cunoașterii cerințelor fiziologice ale fiecărei categorii de animale. Interesant este îndeosebi felul cum a fost rezolvată hrănirea unui atât de mare număr de porci. Pentru a înțelege complexitatea problemelor rezolvate de proiectanți și constructori, să ne oprim la una din imensele bucătării care domină în înălțime întregul combinat. Urcăm la 26 metri înălțime, acolo unde furajele combinate ajung printr-un întreg sistem de conducte, buncăre,

tot mai bună și în cantități corespunzătoare. Rețetele acestora diferă de la o specie și categorie la alta, dar asigurarea raportului optim dintre diferitele substanțe nutritive își păstrează însemnătatea și pentru creșterea porcilor.

PUNCTUL DE PLECARE

În acest modern combinat punctul de plecare al întregului flux tehnologic îl constituie obținerea purceilor. Ne oprim în sectorul maternității de scroafe, unde cei mai tineri locatari — purceii — nu au desigur de unde bănuși că data venirii lor pe lume este calculată de către specialiști cu multe luni în urmă.

— Ne dau încă bătaie de cap aceste calcule — ne spune tov. ing. Cristian Peneș, directorul combina-

cîntare automate, cazane de mărimi respectabile. Călătoria nutrețurilor combinate se face aproape fără nici un fel de eforturi fizice din partea oamenilor. Totul este dirijat de la un tablou de comandă care ne sugerează pe cele ale modernelor uzine ale țării noastre. Dar nu numai aici, ci în întregul sistem de alimentație a porcinelor a fost complet înlăturat efortul fizic privind transportul și distribuția furajelor. Din bucătării nutrețurile combinate, diluate cu apă, iau calea conductelor pînă în interiorul adăposturilor. Este suficient ca un muncitor să apese pe o manetă pentru ca hrana să curgă în jgheaburi.

Dar cu toate că porcii și păsările sînt specii deosebite, ele au totuși o serie de cerințe comune. Este vorba înainte de toate de a le asigura furaje combinate de calitate

tului. Ele se referă la planificarea minuțioasă a montelor și fătărilor fiecărui grup de scroafe, la eșalonarea acestora în timp. Tot pe bază de calcule ne străduim să stabilim cu cît mai multă precizie perioada de gestație și de fătare a fiecărei scroafe, zilele cît trebuie să stea în sălașe comune sau în boxe. În cele nouă sălașe comune, cu o lungime de cîte 215 metri fiecare, scroafele stau cea mai mare parte a timpului, de la întărcarea purceilor și pînă aproape de fătare. Întreținerea lor pe grupe mici, în compartimente separate, s-a dovedit foarte avantajoasă.

În maternitățile de scroafe nu se simte nici un fel de miros neplăcut. Condițiile de igienă sînt asigurate cu ajutorul unor instalații moderne. Prin conducte aeroterme se asigură în interior o temperatură

constantă de 24-26 grade, atât vara cât și iarna. Sursa suplimentară de căldură este asigurată de becurile infraroșii. Toate acestea sînt bune. Există condiții ca porcii să crească dolofani și sănătoși pentru ca, după înțarcare, să urmeze calea altor linii tehnologice pînă cînd ajung la greutatea de peste 100 kg numai buni de tăiat și de transformat în caltaboși, șunci și alte produse. Amintim că livrările primelor serii de porci grași au început sau sînt pe cale de a începe de la combinatele din Oltenița, Caracal, Călărași și Căzănești. Se pune de pe acum problema livrării lor ritmice, transportului rapid și fără nici un fel de pierderi. Aceasta cu atât mai mult cu cît o parte din porci vor asigura producția de bacon, produs de calitate superioară pentru obținerea căruia nici

o măsură de precauție nu este de prisos.

IGIENA CELOR 100 000

Cei 100 000 de porci, cîți se cresc și se îngrașă anual numai la Combinatul de la Călărași, trebuie să aibă în orice moment asigurată igiena necesară. În acest scop a fost creat un întreg sistem de colectare care ușurează munca oamenilor. Mii de metri cubi de apă reziduală circulă pe căi văzute și nevăzute, dar mai ales prin canalele colectoare subterane. Zilnic se consumă circa 3 000 mc de apă. Cu ajutorul furtunurilor cu jeturi de apă sub presiune efectuarea curățeniei pare un fel de joacă de copil. Amintim că, datorită sistemului de construcții adoptat, în întregul combinat nu este necesar nici un kilogram de paie de așternut. Muncitorii de aici ne spun că inima combinatului este de fapt stația de pompare a cărei capacitate însumează 90-100 mc/oră. Forța stației de pompare este desigur impresionantă, dar ea este absolut necesară pentru a colecta și duce în bazine apele reziduale de pe rețeaua de conducte subterane care măsoară în lungime peste 25 km. Din bazinele decantoare apa încărcată cu substanțe fertilizante este trimisă pe terenurile învecinate și utilizată la irigațiile culturilor.

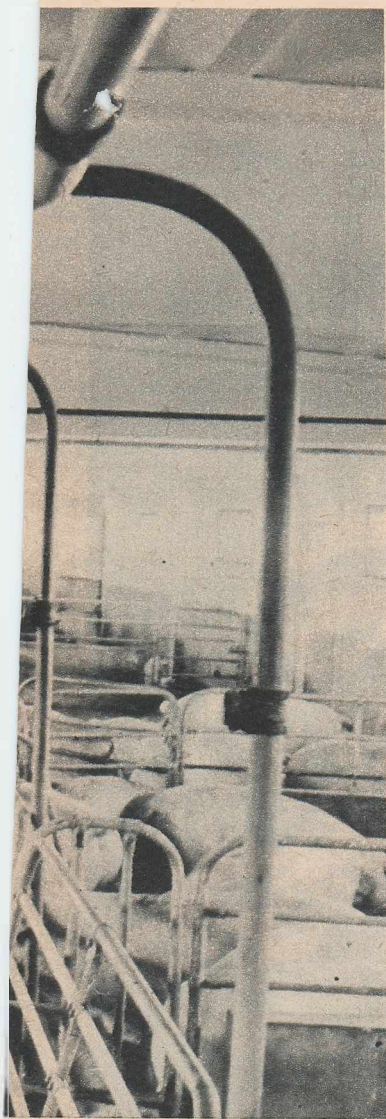
În asemenea condiții în combinatele de acest fel se obțin rezultate remarcabile. Este suficient să amintim că un muncitor de la îngrășătorie îngrijește 1 200 porci. Un singur muncitor, în două serii anuale, îngrașă 2 760 porci a căror greutate vie totală însumează 322 000 kg.

ÎNȚĂRIERILE ÎNSEAMNĂ PAGUBĂ

Datorită posibilităților create pentru mărirea substanțială a produc-

ției și productivității muncii și pentru reducerea prețului de cost combinatele zootehnice au un rol tot mai important în îmbunătățirea aprovizionării populației cu produse animale de mare valoare alimentară. Multe dintre acestea sînt în curs de construcție. Este lesne de înțeles că luarea tuturor măsurilor care să asigure terminarea și darea lor în funcțiune la termen, cu întreaga capacitate, are o importanță economică deosebită. Faptele arată că nu peste tot se ține seama de aceste cerințe. Există încă serioase rămăneri în urmă îndeosebi în ce privește construcția unor complexe pentru îngrășarea taurinelor. La complexul de îngrășare a taurinelor de la Mahîru, regiunea București, ritmul de lucru prevăzut nu s-a realizat. Din această cauză darea în funcțiune a unor obiective a fost mereu amînată. A fost fixat un ultim termen la 30 august, care nu s-a respectat. Abia între 1 octombrie și 11 noiembrie s-au recepționat și populat cele 24 de grajduri existente. Rămăneri în urmă există și pe alte șantiere ale viitoarelor combinate de creștere industrială a animalelor. Pînă la 1 noiembrie a.c. Trustul regional de construcții București a realizat numai 66 la sută din planul valoric. Întîrzierile amintite, ca și altele, au drept cauză tărăgănarea întocmirii documentației necesare, lipsurile în aprovizionarea cu materiale, organizarea defectuoasă a lucrărilor pe unele șantiere. Se simte nevoia ca pe toate șantierele să fie luate măsuri care să asigure desfășurarea ritmică a lucrărilor, respectarea cu strictețe a graficelor întocmite, astfel ca noile combinate și complexe de creștere industrială a animalelor să poată fi date în funcțiune în cel mai scurt timp.

C. BORDEIANU

1 Unul dintre factorii cei mai eficienți de sporire a producției de carne este creșterea porcilor în mari combinate zootehnice. În fotografie: la Combinatul de creștere și îngrășare a porcilor, de la Călărași.

2 Extinderea capacității combinatelor avicole este menită să asigure în viitor creșterea sistematică și substanțială a producției de ouă. Datorită mecanizării și folosirii pe scară largă a unor metode de mare productivitate, prețul de cost în acest sector va scădea simțitor.

Carnet de scriitor

AȚĂ SAU BIBELOU?

de Eugen FRUNZĂ

Nu spun nimic nou. S-a tot vorbit și scris despre necesitatea ca, în noile cartiere, să fie amplasate din timp unități comerciale, potrivit cu nevoile populației respective. Se cuvine proiectarea unui număr suficient de magazine la parterul blocurilor care iau ființă, profilarea lor corespunzătoare și, firește, punerea lor în funcțiune.

Dar un locatar al frumoasei Magistrale Nord-Sud mi se plîngea deunăzi că acolo lucrurile ar sta cam anapoda în această privință.

— Pentru un mosor de ață trebuie să mergi pînă în centru, fiindcă la noi să dai cu pușca nu găsești mercerie.

— Cum așa? Parcă nu-mi vine să cred.

— Mă știi dumneata că vind brașoave, tovarășe? Vorbesc adevărul curat — sublinie cetățeanul cu glas dojenitor.

Și totuși, mărturisesc, am înregistrat afirmația sa cu multă rezervă. Aș fi vrut chiar să-l dezmint — fapt pentru care am luat-o frumusețea de-a lungul magistralei, doar-doar voi descoperi o mercerie. În zadar, omul nu exagerase cu nimic.

În plus, plimbarea m-a îmbogățit și cu alte cunoștințe din același domeniu. Am constatat de pildă că pe lungul traseu al magistralei nu se află nici un atelier de cizmărie (cel puțin eu, cu toată osteneala depusă, n-am reușit să-l descopăr) ca și cînd oamenii de acolo n-ar călca pămîntul și nu și-ar toci pingelele ca orice muritor.

Era cît pe ce să mă-nfurii, dar tocmai atunci îmi ieși în cale Ingerul cel bun, mă luă de mîină și mă conduse pînă în dreptul unei vitrine.

— Privește și te calmează — mi-a spus cu blîndețe.

Am privit, m-am liniștit și mi-am luat de grijă. Mă aflam în fața unui magazin de... artizanat.

— Așa 'da! — am exclamat euforic. Dați-le naibii de ace și de pingele! Astea sînt mărunțișuri curente. Le găsiți, la urma urmei, în Lipscani. Pe cînd articole de artizanat, ehei, sînt cu totul altceva. Te pomenești că o dată pe semestru mai și cumpărați cîte un obiect de la magazinul cu pricina. Și atunci, vedeți, nu e nevoie de alergătură. Aveți marfa la îndemină. Vă împodobiți casa. Vă cultivați gustul artistic. Așa da! E o plăcere. E și civilizat. E tot ce vreți...

Numai bine nu e!

Pentru că există o scară a necesităților zilnice, pe care acul și pingica ocupă un loc mai important decît bibeloul cu suris de faianță.

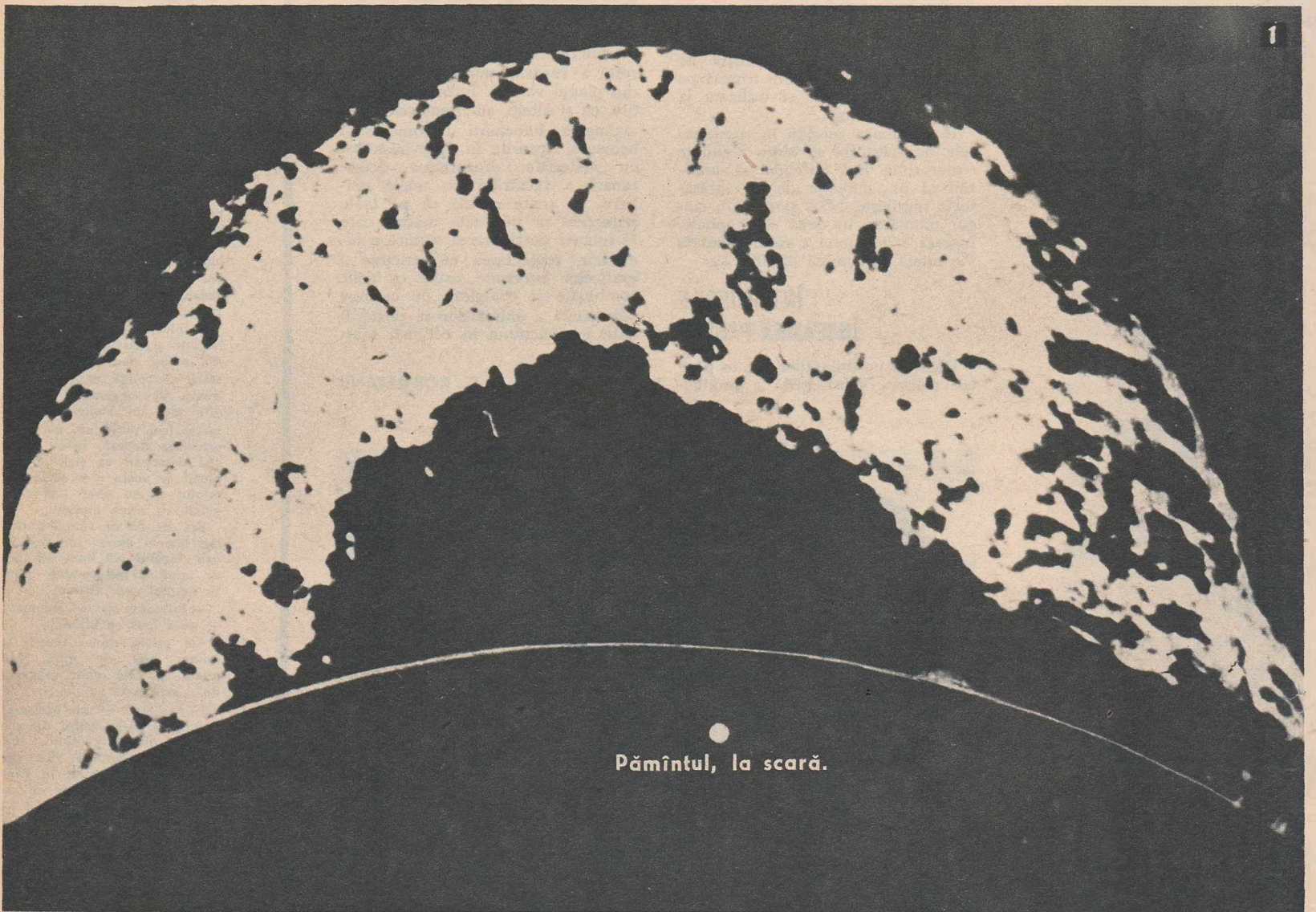
Așadar, mai lînti merceria și atelierul de cizmărie, pe urmă magazinul de artizanat. Sau — dacă e posibil — concomitent.

Ordinea inversă nu se justifică prin nimic. Decît, poate, prin lipsă de spirit gospodăresc și prin ceva nepăsare față de nevoile reale ale cumpărătorilor.

NIMIC NOU ÎN SOARE ?

DUPĂ ANUL GEOFIZIC INTERNAȚIONAL, CERCETĂRILE ÎN-
TREPRINSE ÎN PREZENT, ÎN CADRUL ANILOR INTERNAȚIO-
NALI AI SOARELUI CALM, SÎNT MENITE SĂ COMPLETEZE
CUNOȘTINȚELE NOASTRE DESPRE... PĂMÎNT.

Pămîntul, la scară.

Cum va fi vremea? Vom avea o iarnă grea, cu viscole și geruri năprasnice ori, dimpotrivă, o iarnă blîndă? Sau poate o iarnă „cu toane”, schimbătoare și imprevizibilă? Problemă strict meteorologică — vor afirma unii... Așa și este! Numai că, la urma urmei, cel care hotărăște soarta vremii rămîne tot Helios, zeul temut de altădată. Nu întîmplător una dintre problemele abordate în cadrul Anilor Internaționali ai Soarelui Calm (A.I.S.C.), adică în perioada 1 ianuarie 1964 și 31 decembrie 1965, a fost tocmai influența pe care o exercită astrul zilei asupra mersului vremii. De altfel numărul

temelor din cadrul acestei bogate campanii internaționale de cercetare științifică este imens.

Mai înainte de a ne referi la ultimele rezultate, să amintim pe scurt cîteva date din „fișa personală” a astrului care pentru noi este cea mai apropiată stea și care, uneori calm, alteori tulburat, rămîne „animatorul” principal al vieții pe Pămînt.

Se știe că, asemenea oricărei stele, Soarele constituie un glob uriaș incandescent, cu un diametru depășind de 109 ori pe cel al Pămîntului. Dacă la suprafața sa temperatura atinge 6 000°, spre centrul său, la presiuni enorme, ea

depășește 15 000 000°. În aceste condiții are loc transformarea termonucleară a hidrogenului în heliu, care, prin eliberarea unei enorme cantități de energie, asigură de miliarde de ani cu lumină și căldură sistemul nostru planetar. Suprafața giganticei sfere incandescente este presărată deseori cu pete luminoase și întunecate, rezultat al frămîntărilor interioare.

În atmosfera Soarelui, și ea incandescentă, se pot distinge două straturi principale: cromosfera (pînă la 15 000 km altitudine) și coroana, care încîntă ochiul în timpul eclipselor totale de Soare. Din cromosferă deseori se înalță la sute de

mii de kilometri protuberanțe asemenea unor flăcări enorme. Alteori însă aceste fenomene capătă un caracter exploziv, fiind denumite erupții cromosferice.

UNIVERSUL ESTE „CONSTRUIT” DIN PLASMĂ

Cu ani în urmă cercetarea atmosferei solare era posibilă numai în timpul eclipselor totale de Soare. În prezent ansamblul fenomenelor solare este studiat continuu de zeci de observatoare astronomice dotate cu aparatură specială. Straturile

atmosferei terestre împiedicau totuși multe cercetări delicate, impedimentele putând fi înlăturate doar o dată cu lansarea unor sateliți artificiali speciali — adevărate laboratoare solare spațiale. Alimentați cu baterii solare, sateliții de acest tip sînt prevăzuți cu un compartiment stabilizat în interiorul căruia instrumentele științifice sînt orientate în mod constant spre centrul discului solar.

În ultimii ani cercetările efectuate asupra Soarelui au adus noi date în legătură cu structura sa complexă. Mai ales în cadrul Anului Geofizic Internațional (1957-1958) și al Anilor Internaționali ai Soarelui Calm (1964-1965) s-au lămurit multe probleme importante. Astfel s-a stabilit că coroana solară se întinde la mari distanțe de Soare și că practic ea se pierde în spațiul interplanetar, ajungînd chiar pînă la Pămînt și dincolo de acesta. Așa se explică multiplele legături dintre fenomenele solare (pete, protuberanțe, erupții cromosferice etc.) și multe fenomene pămîntești (aurora polare, furtuni magnetice etc.). Totodată s-a stabilit în amănunțime mecanismul

și electroni. Plasma, a patra stare a materiei (după stările solidă, lichidă și gazoasă), cuprinde de fapt, după evaluări recente, circa 99,9% din întreaga materie existentă în metagalaxie, partea din univers cunoscută în prezent!

CÎND „BATE” VÎNTUL SOLAR

Lumina și căldura nu sînt singurii mesageri pe care ni-i trimite Soarele. În adevăr, multe radiații pornesc în permanență din acest gigantic izvor de energie. Deosebit de importante sînt radiațiile corpusculare provenite în urma dilatării permanente, în spațiul înconjurător, a coroanei solare. Nori groși de particule formate în special din hidrogen ionizat se desprind din coroană și, cu viteze de sute de kilometri pe secundă, ajung într-una sau mai multe zile la marginile atmosferei terestre. Acest flux continuu de radiație corpusculară se numește vînt solar. Deși „bate” în permanență, puterea lui nu este totdeauna

vității solare aceste fenomene devin mult mai frecvente. De exemplu 1957 a fost un an de maxim al activității solare, iar în prezent ne aflăm într-un minim al activității Soarelui. Așadar, în timp ce în Anul Geofizic Internațional 1957-1958 oamenii de știință, printr-o rodnică colaborare științifică internațională, au urmărit fenomenele unui Soare în stare de maximă „agitație”, cercetările sînt în prezent completate printr-o observare atentă a „calmului” solar.

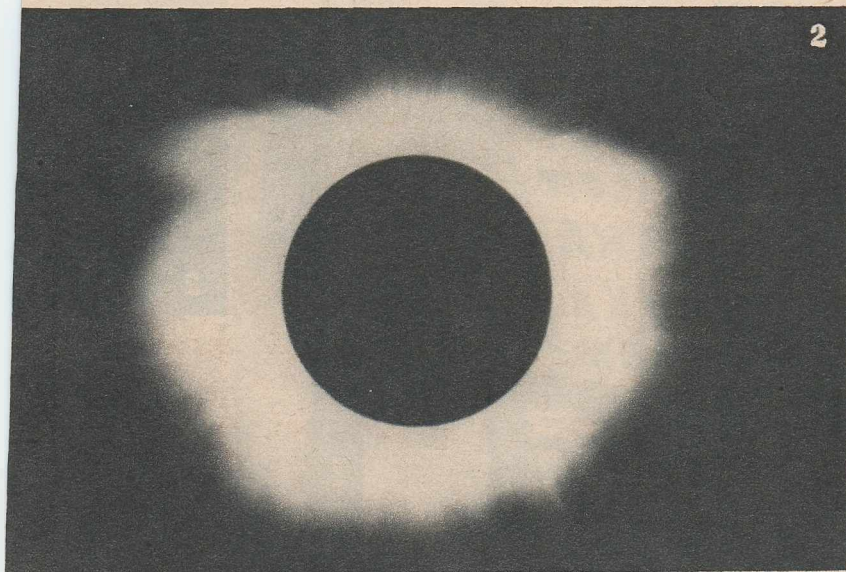
PROBLEMA NR. 1: LEGĂTURILE SOARE-PĂMÎNT

Vîntul solar, asemenea unui vînt puternic, cauzează planetei noastre adevărate „eroziuni”. Unul dintre cele mai impresionante fenomene ale naturii, aurorele polare — grandioase draperii în culori printre ale căror falduri se văd lucind stelele în noaptea polară — apar în timpul exploziilor solare, care intensifică puterea vîntului solar. În aceleași

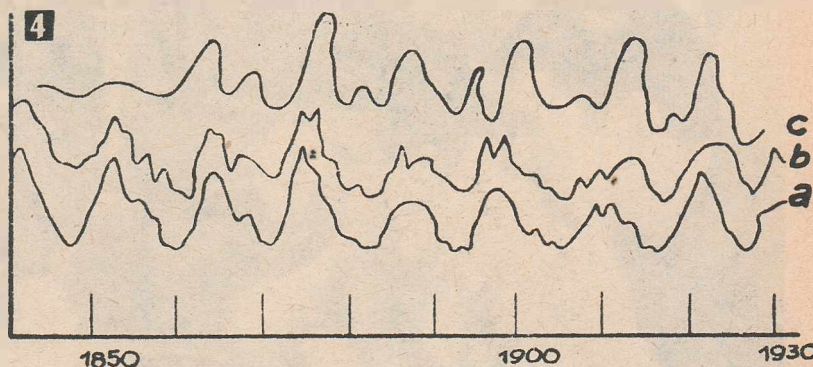
Zonele externe de radiație ale Pămîntului sînt și ele produse de curenții corpusculari solari. Pînă și în depunerile anuale de zăpadă ale unor ghețari s-a identificat ritmul activității Soarelui. Oamenii de știință au putut stabili că grosimea variabilă a inelelor anuale din trunchiul arborilor depinde de aceeași perioadă de 11 ani a activității solare. Dacă mai adăugăm și faptul că uneori Soarele ne bombardează cu puternice fluxuri de raze cosmice, în măsură să influențeze direct procesele biologice pe Pămînt, ne convingem de uriașă importanță practică a elucidării relațiilor permanente dintre Soare și Pămînt.

Cu toate că lucrările A.I.S.C. nu s-au încheiat încă, unele rezultate sînt deja cunoscute. Astfel s-a stabilit că densitatea atmosferei terestre înalte se schimbă periodic urmînd ciclul activității Soarelui. O mare însemnătate teoretică o prezintă descoperirea unei legături între intensitatea vîntului solar și... variația mișcării de rotație a sateliților artificiali ai Pămîntului.

Alături de alte state, țara noastră

- 1 Un mare fenomen al naturii: protuberanțele solare. Cele din fotografia noastră au 500 000 km înălțime.
- 2 Astrul zilei într-o postură neobișnuită... (Eclipsa totală de Soare din 15 februarie 1961.)
- 3 Între grosimea inelelor acestui trunchi de molid și fenomenele solare, la distanță de milioane de kilometri, există o legătură directă.
- 4 Legătura dintre activitatea Soarelui și anumite fenomene de pe Pămînt: a) periodicitatea petelor solare (1840-1930); b) perturbațiile magnetice terestre (1840-1930); c) creșterea medie a arborilor pentru cîteva țări europene (1840-1930).

formării radiațiilor cosmice emise de Soare.

O cucerire deosebită a științei din ultimii ani a fost precizarea naturii energiei solare. Aceasta din urmă provine din transformarea termoneucleară a hidrogenului în heliu. Mai precis, patru atomi de hidrogen, unindu-se, se transformă într-un atom de heliu prin eliberarea unei anumite cantități de energie. Astfel s-a putut evalua și vîrsta Soarelui: aproximativ 5-6 miliarde de ani.

În sfîrșit s-a descoperit că materia din Soare se găsește într-o stare ionizată, rar întîlnită pe Pămînt, denumită plasmă solară și constînd dintr-un amestec de nuclee atomice

aceleași; se observă deseori variații în viteza și densitatea radiației corpusculare, în strînsă legătură cu însăși activitatea generală a Soarelui.

Se știe că petele solare apar periodic, în număr mare, din 11 în 11 ani; la fel se produc în cromosferă, cu aceeași periodicitate, protuberanțele și erupțiile cromosferice, perioada de 11 ani fiind cunoscută sub numele de ciclul activității solare. Or, intensitatea vîntului solar manifestă aceeași periodicitate. Există, așadar, ani de minim ai activității solare, cînd producerea petelor, a erupțiilor etc. are loc mai rar, în vreme ce în anii de maxim ai activității

perioade au loc pe Pămînt furtunile magnetice, puternice perturbări ale cîmpului magnetic terestru. În perioada exploziilor solare întrebuintarea busolelor și a altor aparate cu ace magnetice este nesigură, dacă momentul producerii fenomenului în Soare nu este cunoscut. Evident, acest lucru prezintă o deosebită importanță în cercetările științifice, în măsurătorile magnetice, precum și în navigație. Se știe de asemenea că activitatea Soarelui perturbă și undele de radio și de televiziune. Din cauza exploziilor solare, ore în șir emisiunile radiofonice sînt întrerupte sau tulburate. Dar acesta este numai un aspect.

a participat intens la cercetările științifice în cadrul A.I.S.C. Mai multe instituții științifice românești, printre care Centrul de cercetări geofizice al Academiei, Institutul meteorologic de cercetări științifice din București, Laboratorul de fizică a atmosferei al Universității București, Observatorul astronomic al Academiei, și-au adus contribuția la descifrarea complexelor legături dintre Pămînt și astrul zilei.

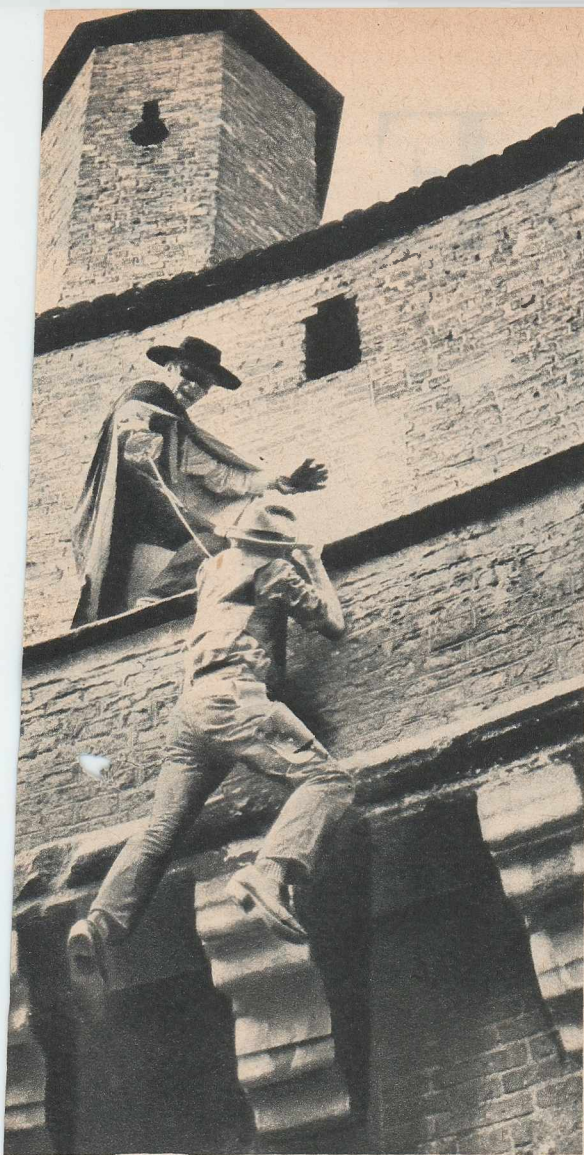
Ion Corvin SÎNGEORZAN
cercetător științific
la Observatorul astronomic
al Academiei
Republicii Socialiste România

1 „Ședință” de lucru : se pregătește un nou spectacol.

2 Piesa „Vechea poveste”, după romanul istoric cu același titlu de Ig. Kraszewski (în care este vorba despre destinul unei vechi familii poloneze), a fost transformată într-un fel de piesă gen western. Timp de doi ani și jumătate s-a jucat în Barbakan (o veche redută dintre zidurile cetății Cracovia).

3 Scenă din dramatizarea după Kafka „Scrisorile către Milena”. În prim-plan – Andrzej Skupien.

TEATRUL CU 80 DE LOCURI

Din vechea piață cu porumbei a Cracoviei începe un gang. În fund, o ușă mică cu o firmă : „Teatr 38”. Cobori într-un demisol — aici e garderoba ; mai mergi câțiva pași și intri de-a dreptul în mica sală de teatru — 80 de scaune și câțiva metri pătrați de scenă. De aproape zece ani își desfășoară aici activitatea un teatru sui-generis. Are numai doi salariați și nici unul dintre regizori, actori sau scenografi nu este vreo celebritate. Toți sînt studenți (pînă și garderobierul !) la diferite institute și facultăți, în afară de... Institutul de teatru. La fiecare reprezentație este imbulzeală (anul, acesta se sărbătorește al o mielea spectacol !), teatrul a devenit renumit, i-au fost decernate și premii internaționale.

La cafeneaua organizației studențești din Cracovia stăm de vorbă cu Andrzej Skupien, student la biologie: e unul din cei doi salariați ai teatrului, actualul director artistic. Din vorbă în vorbă ajungem și la începuturile activității acestui teatru.

— După cum vă spuneam, mișcarea teatrală de amatori se bucură de o largă răspîndire în mai toate centrele universitare din Polonia. Prin 1956 artistul plastic Krieger, pe atunci student, a propus înființarea unui teatru studențesc permanent, în care să joace cele mai talentate elemente ale formațiilor de amatori din Universitatea iagellonă

din Cracovia. Într-un fel, mai ales cu zece ani în urmă, acest teatru tineresc trebuia să reprezinte o înnoire a artei teatrale, o replică dată unor rutine și convenționalisme teatrale în ceea ce privește repertoriul, jocul actorilor, scenografia.

O inovație a teatrului — și cu aceasta și-a început activitatea — a fost dramatizarea poeziilor, a romanțelor, a nuvelor. Spectacolul de debut l-a constituit un montaj din poeziile lui Galczynski. Nu era vorba de un simplu recital de poezie, ci de un gen teatral nou, în care poeziile au fost alese și grupate într-un anume fel, s-a recitat în costume, într-un decor adecvat, cu muzica și coregrafia noastră proprie. Deoarece teatrul și-a început activitatea cu a 38-a variantă a montajului din poeziile lui Galczynski, i-a rămas numele de „Teatrul 38”. Au urmat apoi montaje cu poeziile lui Baczynski, Lorca, Esenin, Apollinaire, Maiakovski.

— Îmi spuneți că teatrul a avut 41 premiere pînă acum. Ce piese au fost puse în scenă ?

— Am căutat ca noul să fie prezent mai ales în repertoriu. Cele mai multe dintre premierele noastre au fost și premiere pe țară, din autori dramatici contemporani polonezi și străini. Să vă dau câteva exemple : Arthur Adamov, Samuel Beckett, Michel de Gelderode, Jan Potocki, Jacques Audiberti, Jean

Genet, Tymoteusz Karpowicz, Eugen Ionescu, Jerzy Sigeth și alții. Am jucat și piese de autori clasici polonezi, am jucat din Sofocle pe „Edip rege”, din Shakespeare — „Richard al III-lea”.

— Aseară tocmai am văzut *spectacolul dumneavoastră cu „Richard al III-lea”. Un singur decor, nici o pauză, personaje lipsă — totul n-a durat decît cincizeci de minute...

O sorbitură de cafea, un zîmbet tineresc și Andrzej Skupien este gata să-mi explice :

— Căutăm să fim contemporani. Nu vrem ca teatrul nostru să devină un muzeu. Ținem să dăm cit mai multă prospețime reprezentațiilor noastre. Facem teatru pentru un public tînăr, care vrea să trăiască intens. De aceea tăiem scene, facem un fel de adaptări, mergem spre esență, subliniem referirile la ziua de astăzi. Vedeți, despre teatrul nostru nu se poate spune că este nici clasic, nici absolut novator. Nu ținem să fim „moderni” cu orice preț. La noi în teatru nu există regizori sau actori permanenți. Fiecare regizor, împreună cu echipa lui de actori, caută ca spectacolul să nu fie convențional, plictisitor, ci să devină un ferment de discuție, să deprindă spectatorul să dea la o parte ochelarii de cal și să se uite la viață și la el însuși cu o privire mai largă, mai intensă, mai lucidă,

să-l învețe a distinge esențialul, ceea ce este bun sau rău în oameni. Desigur că cei care sînt obișnuiți cu teatrul convențional, cu jocul rutinier, au destule motive să fie nemulțumiți de noi. Teatrul nostru însă există de aproape zece ani — se vede că își îndeplinește un rost al lui.

— Jucați numai la Cracovia ?

— Nu. Facem turnee și în alte orașe. Adesea jucăm în spitale și sanatorii și mai ales în alte centre universitare.

— Ați participat la festivaluri internaționale de teatru de amatori. Ce distincții ați primit ?

— Am participat, începînd din 1960, cînd am luat premiul I la Zadar. Pe urmă, în 1963, premiul V la Erlangen în R.F.G., în 1964 premiul III la Zagreb și, în sfîrșit, anul acesta, premiul II la Nancy, în Franța. Anul trecut am fost invitați la Moscova unde am jucat cîteva spectacole.

Discuția, foarte interesantă, a continuat încă mult despre jocul actorilor și scenografie, despre inițiative, contemporaneitate și, mai ales, despre tinerețe. Desigur că și la celelalte mese din cafeneaua studențească, poate în alt context, era vorba tot despre contemporaneitate și tinerețe.

Eugen IAROVICI

ÎN AJUN DE RE

Revelionul ...după gust

În fiecare casă același tradițional „La mulți ani!” va răsună deasupra paharelor la miezul nopții. Dar, în funcție de cadrul, de gustul, de posibilitățile fiecăruia, masa de revelion poate avea alt aspect, alt caracter.

REVELIONUL TRADIȚIONAL

...se sărbătorește în familie, într-un cadru intim, fără pretenții prea mari de etichetă. Accentul cade aici pe abundența și varietatea meniului, din care nu lipsesc mâncărurile tradiționale ale sărbătorii de iarnă: toba, caltaboșii, sarmalele, curcanul și faimoasa plăcintă cu răvașe. Nu poate lipsi nici țuica și probabil vinul „Puterea ursului”. Ca atare, o asemenea masă pretinde o față de masă mai puțin fragilă, dar în schimb cere un decor vesel, colorat, cu mult brad, globuri colorate, beteală etc.

REVELIONUL INTR-UN CADRU FESTIV

...se petrece în jurul unei mese așternute cu o față de masă de un

alb imaculat, cu veselă, sticlărie și tacături scinteietoare (dacă nu sînt de cristal sau argint pot străluci și de curățenie!). Centrul mesei se poate decora cu o fructieră în care poamele să alterneze cu globuri argintate. Aci își găsesc loc și luminările în sfeșnice elegante. În dreptul fiecărui tacim un cartonaș cu lista meniului pe care se poate înscrie și numele fiecărui oaspete, ceea ce-l va ajuta să-și găsească locul stabilit dinainte de stăpîna casei (cei mai însemnați la dreapta gazdei și a soțului ei!). La o asemenea masă meniul are cel puțin patru feluri de mîncare și accentul se pune pe prezentarea estetică a mâncărurilor. Antreuri compuse din pescărie, pa-

teuri și volovan, friptură de pasăre, curcan umplut, vînat, torturi frumos decorate, înghețată etc. se succed într-o ordine protocolară.

REVELIONUL PREGĂTIT „AD-HOC”

...nu se supune protocolului nici în ce privește meniul, nici în materie de decor. El poate fi ușor improvizat chiar în ziua respectivă și promite cel puțin tot atîta distracție cît și cele pregătite îndelung. Nu e nevoie nici de o față de masă specială: pe o masă improvizată chiar dintr-o scîndură pusă pe căpriori (dacă e vorba de vreo cabană sau o cameră de holtei) se pot fixa coli

de hîrtie creponată sau lucioasă peste care se aștern, în dreptul fiecărui conviv, șervețele individuale cu tacimul respectiv. Decorul îl poate constitui un șir de oameni de zăpadă decupați din carton colorat sau cîteva mere în care s-a infipt cîte o lumină, sau cîteva sticle peste care s-au lipit poze viu colorate și în care se fixează luminări groase. Meniul, lipsit de pretenții, poate merge de la curcanul cumpărat gata umplut de la „Gospodina” sau tartele achiziționate de la patiserie la sandvișurile preparate „prin muncă voluntară” de cîteva dintre oaspeți. Nici băutura nu trebuie să fie neapărat cea tradițională.

Pentru cei ce-și pun problema adaptării băuturilor la diversele capitole ale meniului de revelion propunem un

MIC GHID AL BĂUTURILOR

ÎNAINTE DE MASĂ :

un aperitiv, de exemplu vermut, servit în pahare cu un cub de gheață și o felie de lămîie, eventual cu sifon.

LA ANTREURI :

vinuri ușoare albe sau vermut (vinurile la temperatura de 8-10°, vermutul la 16°).

LA PEȘTE GĂTIT :

vinuri albe ușoare sau seci.

LA PEȘTE PRAJIT ȘI LEGUME, CIUPERCI :

vinuri albe mai dulci sau roșii ușoare.

LA CARNE :

vinuri roșii seci (temperatura 17°).

LA CARNE ROȘIE, VINAT :

vinuri roșii și negre.

LA BRINZETURI :

vinuri albe dulci.

LA PATEURI, TORTE :

vinuri albe și roșii de desert, vermut.

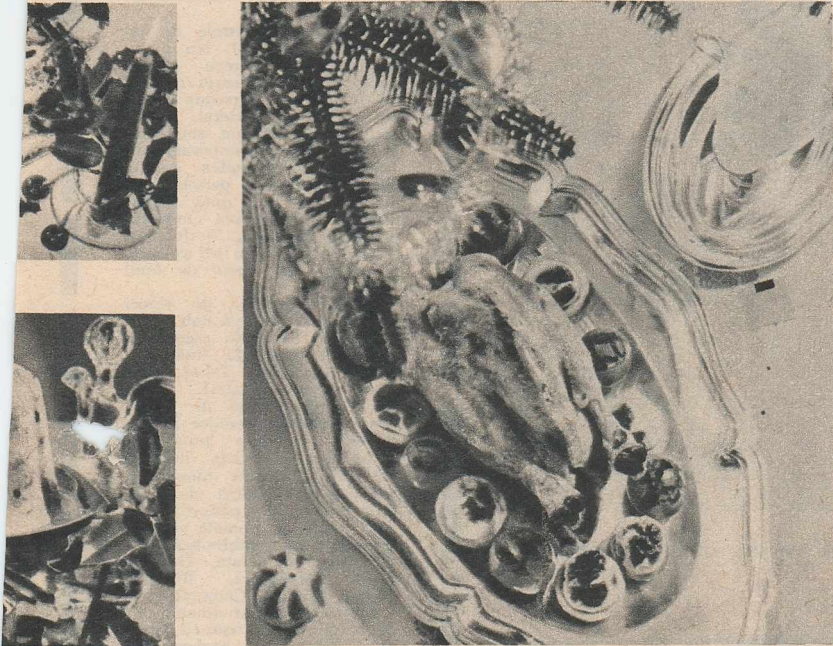
LA CAFEA :

coniac, lichioruri.

Dacă se servesc la masă mai multe feluri de băuturi, se recomandă asigurarea cîte unui pahar pentru fiecare băutură. Pentru apă, apă minerală sau sifon — paharele cele mai mari; pentru vinuri albe — pahare mijlocii; pentru vin roșu — pahare ceva mai mici, iar pentru vinul de desert, dacă se poate, pahare cu picior. Lichiorurile se servesc în pahare mici, iar coniacul în pahare bombate, cu numai două degete de băutură pe fund.

Se știe poate — dar nu e rău să amintim — că băuturile nu se toarnă decît atunci cînd paharul e gol. Și numai prin partea dreaptă.

REVELION

adică se poate reduce rația de alcool în favoarea voioșiei tinerești. Iată o rețetă de *cocteil neconformist*: două gălbenușuri, sucul unei lămii, $\frac{1}{4}$ l de vin alb și zahăr după gust. Se amestecă energic, eventual se bate cu telul, după care se pune la frigider (sau pe fereastră).

REVELIONUL-COCTEIL

...are loc nu în jurul mesei, ci în fata „bufetului rece”. Decorul trece aci pe plan secundar. Esențial e ca fiecare să-și găsească gustările preferate: pateuri sau cîrnăciori calzi (da!), sandvișuri și tartine diverse, măsline marinate, rulouri de anșoa, felurite preparate cu icre și pescărie, brînzeturi, saleguri, fur-

securi, fructe etc. Băuturile indicate aci sînt vinul și sifonul, dar în special cocteilul. Acesta din urmă, servit în pahare givrate (se moaie buza paharului în zeamă de lămie și se trece prin zahăr). Gazda va avea grijă să se găsească la îndemină pahare, farfurii și tacîmuri, precum și șervețele în cantități suficiente.

Ca un semn de atenție pentru oaspeții (în special pentru femei) care își supraveghează regimul, stăpîna casei poate amenaja și o „secție pentru asceti” în care sandvișurile sînt preparate nu pe pîine, ci pe felioare de brînză, în care gustările sînt mai puțin picante și iritante. Tot pentru ei va prepara și cocteiluri nealcoolizate, pe bază de sucuri de fructe sau de roșii.

Sfaturi în pilule

LA REVELIONUL TINERETULUI cînd, răpiți de vârtejul dansului, oaspeții își lasă paharele cu băutura pe unde apucă, singurul mijloc pentru a-i ajuta să și le regăsească este să le decorăm pe fiecare cu alt motiv — flori, figurine nostime, devize — cu o pensulă înmuiată în email de diverse culori sau cu un creion de ceară colorată „Vitrocolor” (9 lei o cutie cu 8 culori, la magazinele Fondului plastic).

ATMOSFERA e unul din elementele esențiale ale revelionului și se obține în mare măsură cu ajutorul iluminării. Dar, atențiune! O lumină prea stridentă, revărsată direct din tavan, e necruțătoare cu frumusețea femeilor. Mai avantaajoasă și mai plăcută e lumina difuzată din surse indirecte și mai ales cea a luminărilor. Cu precauțiile de rigoare împotriva riscurilor, plasați pe masă sau pe bufet sfeșnice sau, în lipsă, sticle de o formă plăcută în care ați înfipit luminări. Magazinele Fondului plastic au pus în vânzare și o serie de asemenea surse de lumină: figuri de ceară modelate în diverse forme și vase de ceramică sau sticlă conținînd ceară de luminări, prevăzute cu un fitil.

NU UITAȚI VESTIARUL. O gazdă prevenitoare se îngrijește din vreme de locul necesar pentru depunerea hainelor. În timp ce stăpîna casei salută la intrare pe fiecare oaspete nou-sosit și îl introduce în cercul celorlalți musafiri — eventual prezentîndu-l celor ce nu-l cunosc — soțul gazdei, care a luat în primire hainele groase, le plasează pe cuier sau, cînd nu mai e loc, într-o încăpere unde a fixat o bară cu umerase.

GESTUL DE ATENȚIE pe care-l reprezintă o invitație la revelion pretinde din partea celui invitat un minimum de politețe care înseamnă sosirea la vreme, într-o ținută corespunzătoare și, dacă se poate, nu cu mîna goală. Un dar proporțional cu mijloacele fiecăruia, cîteva flori (care se înminează stăpînei casei fără ambalaj!), cîteva bancuri bune și de preferință neuzate, cel mai nou dans modern sau cel puțin o bună dispoziție contagioasă dar discretă în manifestări asigură o eventuală invitație și pentru revelionul viitor!

RESPONSABILUL CU AMBIANTA poate fi băiatul sau fiica mai mare sau chiar un oaspete mai îndatoritor, care a luat în primire magnetofonul, picupul cu discurile sau radioul. El are grijă să alterneze ritmurile muzicale mai vii cu cele sentimentale, pentru satisfacerea tuturor gusturilor și întreținerea bunei dispoziții generale. Tot lui i se poate încredința organizarea jocurilor de societate. Dacă nu vreți să vă vedeți musafirii moțîind după ce s-au ospătat copios, e bine să prevedeți o serie de surprize: o

tombolă avînd drept lozuri obiecte nostime, pălării de cotilion, păcăleli; un joc de pantomimă, concursuri gen „cine știe, cîștigă” sau deghizări.

DACA AȚI PETRECUT atît de bine la revelionul unde ați fost invitat, poate că n-ar strica să-i mulțumiți gazdei mai tîrziu printr-un bilețel sau un telefon. E o foarte modestă consolare pentru oboseala pe care o reprezintă repunerea în ordine a casei după un asemenea deranj.

Arta de a dărui

Poate că fraza aceasta ați auzit-o cîndva: „Ține, dragă, niște bani și cumpără-ți ce-ți place ție mai mult”. Convis că s-a achitat de obligație, soțul uită că poate „cel mai mult” i-ar fi plăcut soției să primească un dar adevărat: o surpriză. El se lipsește astfel de una din cele mai alese bucurii: aceea de a dărui.

Să nu-l lăsăm dar în dulcea lui neștiință și să oferim celor preocupați de problema cadourilor cîteva sugestii utile. Căci, o spunea și filozoful Seneca, „a dărui nu e lucru ușor”.

Nici măcar logodnicul nu nimește decît în măsura în care sentimentul proaspăt și reciproc aureolează fiecare gest, fiecare atenție. O floare, o cutie cu bomboane, o

podoabă fac plăcere oricînd. Dar un cadou ales cu grija de a satisface o preferință, de a răspunde unei preocupări speciale, de a înfrumuseța existența, de a aminti anumite momente plăcute ale trecutului comun va avea totdeauna un efect înzecit, indiferent de valoarea în sine a obiectului. Și, prin aceasta, justifică efortul de a-l „inventă”, a-l căuta sau a-l făuri — în caz de nevoie — cu propria mîna, de a-i imprima nota personală de obiect destinat cuiva anume.

Aci intră, firește, în joc sentimentul care prezidează acest moment, tactul sau chiar talentul cu care dăruiim, căldura și recunoștința cu care primim. Dar poate că ar mai trebui amintite și o seamă de reguli

de politețe în legătură cu oferirea și întîmpinarea cadourilor.

Există, de exemplu, anumite cadouri de etichetă. Ne simțim obligați față de anumite persoane mai puțin apropiate. La alegerea acestor daruri trebuie ținut cont atît de calitatea persoanei, cît și de calitatea raporturilor pe care le întretinem cu ea. Astfel, nu s-ar conveni să dăruiem unei persoane căreia îi sîntem subordonați un cadou cu caracter prea intim. Profesorului îi dăruiim așadar o carte sau un obiect de artă, colegei o cutie cu bomboane, prietenului o reproducere de artă și soției sale un buchet de flori, iar obiectele de îmbrăcăminte — cravată, portofel, lenjerie de nailon

(Continuare în pag. 14)

Arta de a dăruî înseamnă a cunoaște și a satisface gustul celui drag !

Plăcerea de a alege un dar pentru cei dragi e uneori mai de preț decât aceea de a primi.

— le păstrăm pentru membrii familiei.

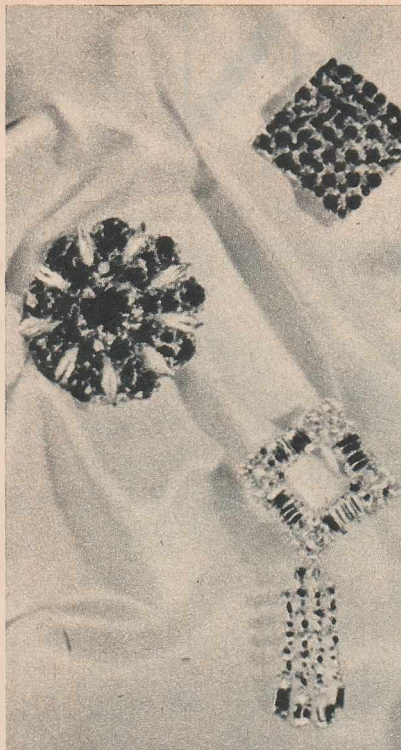
Ar fi greșit să presupunem că plăcerea pe care o provoacă un cadou ar fi direct proporțională cu valoarea lui. Dar în legătură cu factorul valoare e bine să precizăm că darul e menit să facă și plăcere ; să nu-l transformăm așadar într-o ocazie de a satisface anumite necesități. Dacă Anul nou a coincis — să zicem — cu momentul în care fiul dumneavoastră a avut nevoie de un palton, nu vă mulțumiți cu acest „cadou util”, fie el cât de scump, ci puneți-i la piciorul bradului și discul de muzică ușoară pe care și-l dorește de mult. Sau dacă i-ați făcut soției o surpriză cu ... un aragaz nou, nu uitați că i-ar face plăcere să primească și un dar personal cât de mic („Bijuteria” oferă podoabe la prețuri foarte accesibile.). Tocmai acest „superflu” aduce dispoziția de sărbătoare : fie că e

vorba de o sticlă de colonie adăugată la pachetul conținând un șal de lână pentru bunica sau de noul model de musculițe din plastic strecurat în papucii de blană dăruiti bunicului pescar amator.

Cum se primesc darurile — e un lucru știut : a-ți arăta recunoștința pentru darul primit, a reține cu grijă eventuala dezamăgire provocată de un dar inoportun sau de... inconsistența lui — iată niște datorii elementare. Căci, în fond, intenția contează.

Și să nu uităm a-i învăța pe copii să facă daruri ! Să le cumpere din micile lor economii, să le confecționeze cu mâinile lor mai mult sau mai puțin îndeminative (și cu complicitatea unuia dintre cei mari)... Dar să cunoască neapărat, cu un ceas mai devreme, emoția pregătirii darurilor, bucuria de a descoperi pe chipul celor dragi fiorul surprizei !

Pagini alcătuite de
Ana ROMAN

Bijuteria, un dar oricând binevenit.

Niciodată nu e prea devreme pentru a învăța bucuria de a dăruî.

Sfaturi în pilule

ȘTIȚI SĂ ALEGEȚI UN PARFUM?

E una din pietrele de încercare a gustului. Nu e lucru ușor, deoarece același parfum capătă nuanțe diferite în funcție de persoana care-l utilizează. În general, parfumul poate sublinia sau contrazice tipul și temperamentul acesteia. Armonizarea esenței alese cu întreaga personalitate dă mult căutată notă individuală. Iată câteva indicații pentru alegerea parfumului (valabile și pentru cei ce n-au cumpărat încă darul de Anul nou).

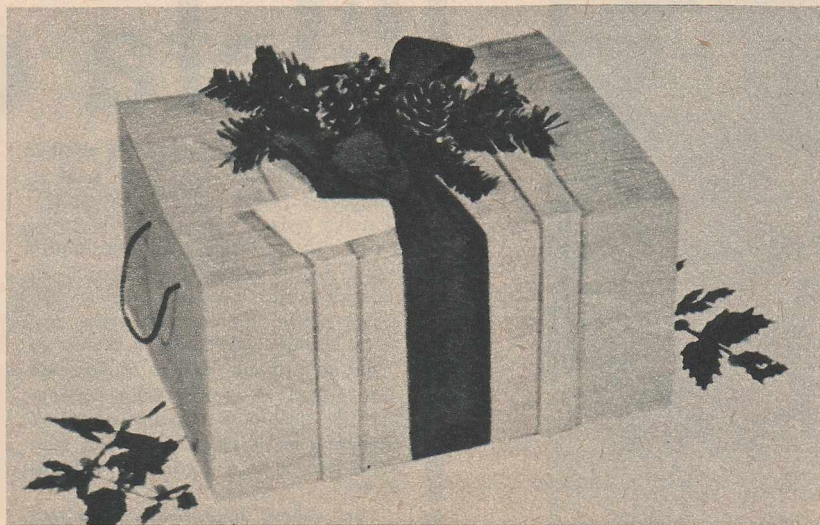
Bărbații folosesc de obicei doar ape de toaletă slab parfumate, pe bază de esență de levântică (Lavandă fină, Lavandă ambrată, Tabac, Havana, Cypress, Călin).

Din gama largă de parfumuri destinate femeilor se pot deosebi nuanțele proaspete răcoritoare, delicate, indicate în special pentru blonde și fetele tinere (Flori de mai, Lăcrimioare de pădure, Violeta, Vera), și aromele exotice, insistente, care subliniază tipul de brună (Traviata, Darclee, Roua, Habanera, Rusalka, Doina, Manon, Carmen).

Un temperament dinamic nu se poate împăca ușor cu parfumuri dulcege (va prefera deci Lavanda fină, Farina dublă, Jubileu, Sanda), iar femeile gingașe, cu înclinații spre visare, evită mirosurile prea picante, agresive (vor alege deci Do-Re-Mi, Ada, București). O persoană cochetă se va parfuma, când merge la un spectacol, cu Cristal sau Carmen. Cereți așadar vânzătorilor să vă ofere parfumul sau colonia potrivită genului dv.

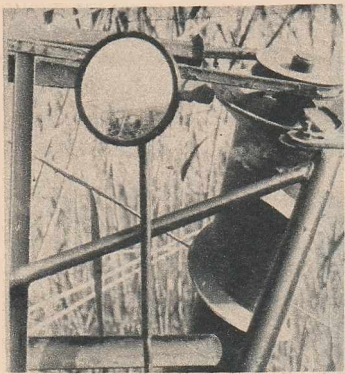
ÎNGRIJIȚI AMBALAJUL!

Modeste sau luxoase, cumpărate sau făurite cu dragoste, darurile se înșiră la piciorul pomului de iarnă. Un ambalaj le ascunde ochilor nerăbdători. Nu e nevoie neapărat de o hirtie poleită sau de panglici scumpe. La nevoie ajunge și o foaie de hirtie colorată pe care am aplicat steluțe de poleială, o crenguță de brad sau un glob scinteiilor pentru a face din modestul pachet „darul” picat din tobla lui Moș Gerilă. Nu economisiți ingeniozitatea și timpul ; mișvirile aprinse de curiozitate și plăcere vă vor răsplăti.

Aveți grijă de ambalaj !

recensământul populației și locuințelor

COPERTA NOASTRĂ

popas în împărăția stufului

În acest sezon răsăritul soarelui la mila 20 din Delta Dunării este marcat de începutul unei noi zile de recoltare a stufului.

Pe canalele Șonțea, Babarada, Păpădia Veche au pătruns puternice agregate ce tulbură liniștea obișnuită a locurilor. Însoțind o coloană de agregate în inima Deltei am aflat câteva noutăți cu privire la actuala campanie de recoltare a stufului.

Astfel, alături de cei ce duc marea bătălie pentru recoltarea stufului va participa nemijlocit și Stațiunea de experimentare de la Maliuc, care verifică parametrii unor noi utilaje menite a efectua în viitor recoltarea stufului pe plauri și în zone acoperite de apă. În planul tematic al stațiunii s-a prevăzut mecanizarea operațiilor cu volum mare de lucru și în special mecanizarea manipulării stufului în depozite.

Deși condițiile hidrologice în cursul anului 1965 au fost nefavorabile și au creat greutăți atât în dezvoltarea stufului cât și în ce privește condițiile de acces în teren, lucrătorii exploataților din Delta au recoltat până la finele lunii noiembrie peste 55 000 tone de stof. Ele se vor transforma în celuloză pentru hirtic, pentru fibre artificiale, pentru fabricarea plăcilor de construcție.

S. STEINER

Discuție, într-o pauză a lucrului, la punctul de recoltare Babarada. Participă: șeful de coloană Marla Sava, brigadierul Gheorghe Frașteini și conducătorii de agregate Andrei Manole și Vasile Panțu.

În luna martie 1966 va avea loc un nou recensământ al populației și locuințelor. În legătură cu acest fapt am solicitat un interviu tovarășului ION MARINESCU, director în Direcția centrală de statistică, șeful secretariatului tehnic al Comisiei centrale de recensământ.

— În ce constă noutatea viitorului recensământ?

— Ultimul recensământ al populației, ne-a răspuns tovarășul Ion Marinescu, a avut loc în februarie 1958. În decursul ultimilor zece ani s-au înregistrat transformări substanțiale din punct de vedere economic, social și cultural care au atras după ele și modificări în structura populației țării noastre (stare civilă, ocupație, studii etc.), care nu pot fi cunoscute numai pe baza datelor din statistica demografică curentă. De aceea apare imperios necesară efectuarea unui nou recensământ în vederea cunoașterii amănunțite a numărului locuitorilor și caracteristicilor de structură ale populației țării noastre, date care vor sta la baza elaborării planurilor cincinale și de perspectivă. Datele recensământului populației vor fi folosite pentru întocmirea balanței forței de muncă pe întreaga economie, pe ramuri și pe regiuni, pentru planificarea producției de bunuri de larg consum, a rețelei comerciale, a rețelei de școli ș.a.m.d. Spre deosebire de recensământul anterior, cel din 1966 se va efectua paralel cu recensământul locuințelor, deoarece în prezent se simte necesitatea unei cunoașteri mai exacte a fondului de locuințe și a condițiilor de locuit ale populației pe localități, medii, raioane, regiuni.

— Care sînt obiectivele concrete ale noului recensământ?

— Vor face obiectul înregistrării la recensământ persoanele de cetățenie română aflate în țară sau temporar în străinătate la data recensământului, persoanele de altă cetățenie sau fără cetățenie cu domiciliu în Republica Socialistă România, clădirile de locuit și clădirile cu altă destinație în care se află locuințe, clădirile ocupate de unitățile de locuit în comun (tip hotel și tip internat) și locuințele situate în clădiri și construcții de orice fel.

— Ce pregătiri ați făcut în acest sens?

— Conform H.C.M. nr. 60 din februarie 1965, pe linia comitetelor executive ale sfaturilor populare s-au efectuat o serie de acțiuni cu caracter pregătitor pentru desfășurarea recensământului. Astfel, s-au luat măsuri pentru revizuirea numerelor de casă din toate localitățile, s-au verificat denumirile străzilor, s-au întocmit materialele cartografice necesare pentru împărțirea teritoriului localităților în sectoare de recensământ.

În a doua jumătate a lunii octombrie 1965 s-a efectuat un recensământ experimental al populației și locuințelor (numai în câteva localități ale țării), datele acestuia fiind folosite pentru îmbunătățirea și definitivarea programului, a formularelor de înregistrare și a instrucțiunilor necesare desfășurării recensământului din anul viitor.

— Cum se va efectua în mod practic viitorul recensământ?

— La viitorul recensământ vor fi înregistrate aproximativ 19 milioane persoane, peste 4,5 milioane clădiri, aproape 5,5 milioane locuințe. Este lesne de înțeles că înregistrarea acestora implică un volum de muncă considerabil. De aceea va fi necesar să se antreneze în această acțiune circa 100 000 de recenzori, recenzori șefi și responsabili de circumscripții care vor fi recrutați dintre funcționarii din întreprinderi, instituții, G.A.S., S.M.T., cadre didactice etc. Înregistrarea se va face de către recenzori pe baza decla-

rațiilor populației și pe baza măsurătorilor în cazul suprafețelor la clădiri și locuințe. Recenzarea se va face în perioada 15-22 martie pe baza situației existente la ora 0 în noaptea, de 14 spre 15 martie 1966.

Cu alte cuvinte, copilul care se va naște la orele 23 și 55 minute din ziua de 14 martie 1966 va fi înregistrat.

Pentru a asigura calitatea corespunzătoare a datelor viitorului recensământ este necesar ca fiecare cetățean să răspundă sincer la întrebările din formulare, cunoscând că recensământul este o acțiune a întregului popor, care se efectuează cu sprijinul și în interesul tuturor cetățenilor, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și cultural al populației din țara noastră.

Interviu realizat de Paul TUTUNGIU

peste 911 000 consultații

...peste 106 000 fișe de cardiologie, 374 619 examene radiologice, 239 810 examene electrocardiologice, 142 210 examene de fund de ochi, 552 889 diverse analize medicale, 21 301 explorări funcționale (în ultimii opt ani), iată câteva date spicuite dintr-un bilanț ce marchează stadiul de dezvoltare a Centrului de asistență a cardiacilor, ASCAR, care a împlinit recent 20 de ani de rodnică existență.

De unde la început nu posedă decât două cabinete de consultații la policlinica „Bucur” și un mic număr de medici, azi Centrul de asistență a cardiacilor, instalat într-un impozant local propriu, își desfășoară activitatea într-o policlinică (ambulatoriu) cu 14 cabinete de consultații de cardiologie, două de oftalmologie și un cabinet de stomatologie, dispunând de numeroase laboratoare, cum sînt de pildă cele de electrocardiografie, radiologie, de bichimie, hematologie și bacteriologie, de explorări funcționale și de anatomie patologică.

Pentru ca medicii specialiști să aibă la îndemînă un staționar utilat în care să poată rezolva unele cazuri-problemă, dirijate din rețea, a luat ființă spitalul ASCAR cu 120 de locuri, care în cei șase ani de existență a tratat peste 10 000 de bolnavi.

Baza tehnică-materială și experiența acumulată de Centrul de asistență a cardiacilor este folosită în pregătirea medicilor specialiști necesari rețelei de cardiologie din țară. ASCAR, această importantă instituție medicală de interes republican, este astăzi un for metodologic care controlează și îndrumă tehnic serviciile regionale de cardiologie din țară.

Din bilanțul activității depuse în cele două decenii de existență rezultă strădaniile colectivului de muncitori sanitari sub conducerea academicianului profesor dr. C. C. Ilescu, directorul ASCAR, de a traduce în viață sarcinile înscrise în actul de naștere al Centrului de asistență a cardiacilor și anume „de a depista, a examina și a trata afecțiunile cardiovasculare, precum și de a forma specialiști”.

Rezolvarea acestor probleme rămîne în continuare un țel permanent al ASCAR, ca și rezolvarea cu succes a sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al P.C.R. privind aplicarea largă a măsurilor de profilaxie și combatere a maladiilor.

R. RODA

șantierele în această iarnă

Chiar dacă zăpezile au întârziat, sîntem în plină iarnă. Frigul și ninsoarea creează o ambianță mai puțin propice pentru desfășurarea construcțiilor. Și totuși pe șantiere munca este în toi. Cum decurg în această iarnă lucrările de construcții de locuințe și obiective social-culturale? Desigur, mulți dintre cititorii noștri sînt interesați s-o afle. De aceea ne-am adresat tovarășului OCTAVIAN BIRSAN, director tehnic în Direcția construcții montaj a Sfatului popular al orașului București.

— Ultimul trimestru e pe sfîrșite. Vă rugăm să ne spuneți ce construcții au rămas să mai fie predate?

— Un număr de 3 852 apartamente, Policlinica de tip IV — T. Vladimirescu, cinematograful cu 650 locuri din Balta Albă, stația de salvare, cantina cu 3 000 locuri la Institutul agronomic, trei complexe comerciale (în Drumul Taberei - microraioul II Jiului-Scinteia și Balta Albă).

— Dar în anul 1966?

— În primul an al noului plan cincinal sarcinile noastre sînt sporite. Volumul lucrărilor de construcții montaj va crește cu 14% față de 1965. Vor fi date în folosință 410 000 mp suprafață locuibilă, reprezentînd circa 13 700 apartamente convenționale.

— Care sînt măsurile care au fost luate pentru buna desfășurare a lucrărilor în condițiile iernii?

— La obiectivele aflate în curs de executare au fost luate o serie de măsuri tehnico-organizatorice menite să asigure continuitatea lucrului și folosirea întregii capacități a întreprinderilor. La cele 3 852 apartamente au fost executate închiderile la exterior, astfel că în luna decembrie au rămas de executat numai lucrări de ultim finisaj: zugrăveli, vopsitorii, parchete, instalații sanitare etc. În ceea ce privește predările pe anul 1966, spre deosebire de anii precedenți, în urma indicațiilor Comitetului executiv și a măsurilor luate de D.G.C.M., față de un front prevăzut în plan de 7 083 apartamente reale, au și început lucrările la 8 063 apartamente și urmează ca pînă la finele anului să se mai atace un număr de circa 900 apartamente, ceea ce reprezintă 70% din sarcina de predări pe anul 1966.

— Ce lucrări vor fi terminate în primul trimestru al anului 1966?

— Prin concentrarea echipelor de finisori la blocurile care se închid pînă la sfîrșitul acestui an, urmează să se termine în cursul primelor trei luni ale anului care vine lucrările la circa 1 300 apartamente care vor fi prezentate la recepție, eșalonat, pînă la finele lunii martie. La restul lucrărilor (complexe comerciale, școli etc.) care se continuă în anul viitor s-au luat măsuri de închidere și s-au stabilit soluțiile de încălzire a spațiilor, fixîndu-se termene precise de execuție și punere în funcțiune a instalațiilor de încălzire pentru fiecare obiectiv în parte.

AI. ANTIM

Noua construcție a stației de salvare.

ADEVĂRUL despre MATA-HARI (II)

În toamna anului 1916, când Mata-Hari sosește în „capitala spionilor“, la Madrid, bătălia dintre serviciile secrete era în toi. Departe de torentul de fier al frontului, în liniștea capitalei Spaniei neutre, se desfășura o luptă fără îndoială mai puțin ucigătoare ca cea de pe cîmpul de bătălie, dar nu mai puțin aprigă. Rețeaua serviciilor secrete pornea de la ambasadele și consulatele țărilor beligerante, din birourile atașatilor militari sau ale diplomaților, și cuprindea hotelurile de lux din Madrid și din celelalte mari orașe, porturile și stațiunile balneare de pe coasta spaniolă. Și, bineînțeles, înainte de toate, curtea regală. Antanta, ca și Puterile centrale, voiau să afle cu orice preț un răspuns sigur și hotărît la întrebarea: Spania va rămîne oare neutră?

Francezii au organizat la Madrid un „Comitet internațional de propagandă“, apoi „Institutul francez“, iar la Paris „Comitetul de propagandă catolică“. Dar cu toată vasta activitate propagandistică desfășurată de francezi, Germania avea mai mulți simpatizanți la curtea regală, și în prima parte a războiului ea a primit chiar sprijinul cercurilor militare spaniole, concretizat între altele prin adăpostirea și aprovizionarea secretă a submarinelor germane. Se spune că simpatiile reginei-mame a Spaniei, care era austriacă, se îndreptau firesc spre Austria și Germania. „Și pentru a fi pe placul reginei, de care depind invitațiile la curte și care exercită o mare influență asupra miniștrilor, cei interesați împărtășesc simpatiile ei“ — mărturisise în 1915 o ducesă spaniolă ambasadorului francez Georges Louis.

În schimb, regelui Spaniei, Alfons al XIII-lea, îi plăcea Parisul. Mai bine zis, localurile de noapte din „Orașul-lumină“, și mai precis, „Moulin rouge“... Blasco Ibanez, cunoscutul romancier spaniol care trăia pe atunci în exil în Franța, a scris și un pamflet pe această temă, intitulat „Alfons al XIII-lea demascat“. În puține pagini scriitorul a reușit să descrie amănunțit viața de desfrire pe care o ducea regele, incognito, în localurile de noapte pariziene.

Slăbiciunea lui Alfons al XIII-lea pentru aceste localuri și pentru „companiile galante“ era cunoscută și la Berlin. La propunerea ambasadorului german, guvernul kaiserului l-a trimis la Madrid, în postul de atașat militar, pe von Kalle, un tânăr „cuceritor și inteligent“ care în scurtă vreme a devenit tovarășul de petreceri al regelui. Se înțelegeau perfect și, se pare, lui von

Mata-Hari în una din primele apariții în fața publicului parizian (foto sfînga) și Mata-Hari în 1917. Nu așa cum ne-au înfățișat-o autorii de romane-foileton, ci așa cum era în realitate (foto dreapta).

Kalle nu-i era greu să obțină unele informații importante chiar din gura maiestății sale.

Să reluăm firul povestirii noastre cu Mata-Hari. Știm că aceasta a sosit la Madrid după conversația avută cu căpitanul Ladoux de la contraspionajul francez, care o bănuia de activitate în favoarea germanilor și voia s-o „încerce“. Mata-Hari, știindu-se „mare artistă“ și fiind foarte sigură de sine, fixase ea însăși prețul serviciilor sale: un milion de franci! Suma era plătită la livrarea „mărfii“, adică la furnizarea de informații demne de acest preț. Mata-Hari a venit la Madrid să caute această „marfă“. Și unde putea fi sursa de aprovizionare? La atașatul german von Kalle. Să vedem cum a făcut cunoștință dansatoarea cu acest diplomat.

Mata-Hari deschide un anuar de adrese și scrie o scrisoare căpitanului von Kalle. Acesta, la primirea mesajului prin care o „doamnă necunoscută“ îi cere o întâlnire, zâmbește ironic. Invitația parfumată vine probabil din partea unei spioane inamice. S-o primească? Norocul îi suride încă o dată dansatoarei. În anuar von Kalle figurează încă cu gradul de căpitan. Or, de citeva luni el a fost avansat maior. Von Kalle se întreabă: serviciul secret al aliaților ar fi făcut oare o asemenea gafă? Nu se poate! Von Kalle o primește deci pe Mata-Hari.

Mai întii o conversație pe teme generale. (Ah! Ce frumoasă era viața pe vremuri, la Berlin!) Apoi se ivesc teme mai intime. („Cunoașteți pe locotenentul Kiepert? A fost

prietenul meu la Berlin!“) Mata-Hari pune la bătaie armele ei obișnuite de seducție.

Pe scurt, rezultatele „jocului“ ei sînt: un inel în valoare de 3 500 pesetas și două informații: 1) germanii pregătesc o debarcare cu submarine în Maroc; 2) serviciile secrete germane au descifrat unul din codurile secrete ale aliaților.

La prima vedere aceste două informații valorează foarte mult. Chiar un milion. De fapt...

INTRĂ ÎN SCENĂ „CIOCÎRLIA“

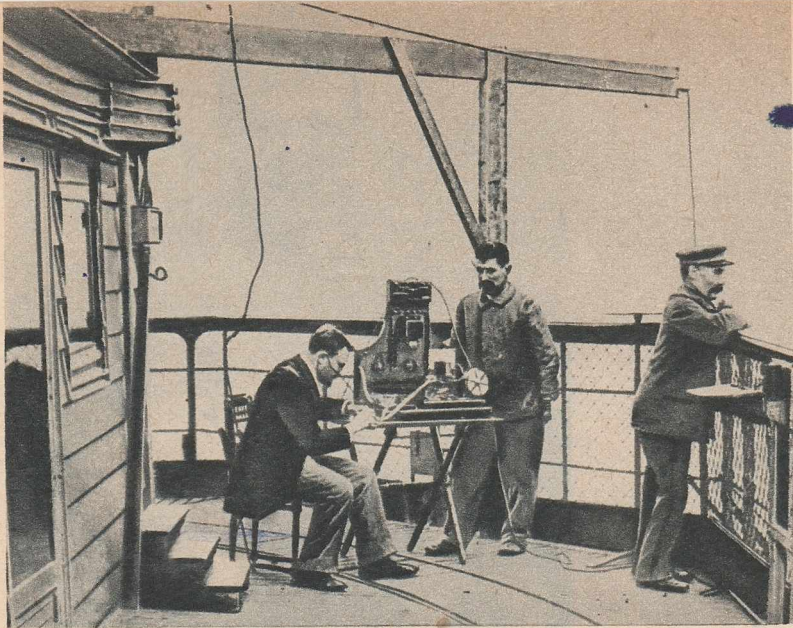
În acest an greu pentru Antantă, anul 1916, nici Intelligence Service, nici Biroul II francez nu au rămas în expectativă în Spania. Rețeaua lor de informatori de acolo a devenit din ce în ce mai deasă. Era tocmai perioada cînd la Verdun se desfășura bătălia cea mai sîngeroasă a războiului. Pentru Franța, angajată în această luptă gigantică, era de o importanță vitală ca Spania să rămînă neutră. Se punea însă problema dacă, văzînd toate forțele franceze ocupate în bătălia de la Verdun, Spania nu va dori să profite de ocazie pentru a realiza, cu ajutorul Germaniei, planurile sale de ocupare a Marocului. În acest moment hotărîtor Biroul II aruncă în bătălie două dintre cele mai bune agente ale sale.

Marthe Richard sau Richer, poreclită „Ciocîrlia“, fusese un as al aviației sportive în epoca de început a zborului mecanic. Femeie de un curaj extraordinar, la începutul războiului ea a „lucrat pentru Germania“ cu asentimentul și, bineînțeles, în favoarea Biroului II. Soțul ei, ofițer francez, a căzut la Verdun, iar în 1916 Marthe Richard a cerut ea însăși să fie trimisă în Spania. Se pare că acolo a reușit să se apropie de von Krohne și să devină prietena sa intimă, obținînd acces, în consecință, la actele, codurile și chiar la cheia seifului său personal. Acest lucru îl recunoaște și Sam Waagenaar, care scrie referindu-se la valoarea informațiilor culese de Mata-Hari: „La aceeași oră, în același Madrid, spioana franceză Marthe Richard... culege de la un alt von K un buchet întreg de informații...“

Mata-Hari, bineînțeles, nu știa nimic din toate acestea. La 4 ianuarie 1917 ea sosește la Paris pentru a încasa milionul promis.

H 21

Unele surse explică această plecare bruscă și prin alte motive. Von Kalle ar fi primit de la Berlin o

La acest post de recepție instalat în timpul primului război mondial pe Turnul Eiffel au fost captate două mesaje privitoare la Mata-Hari, transmise de agentura de spionaj germană din Madrid. Mesajele, descifrate de Biroul II francez, au jucat un rol important în condamnarea spioanei.

notă în care i se reproșă că luxul și întreținerea lui Mata-Hari, „iremediabil compromisă și bănuită de toți”, întrece orice măsură. Atașatul a primit ordinul de a o trimite în Franța. Von Kalle a transmis acest ordin lui Mata-Hari și, pentru a o face să-l accepte, i-a declarat că va primi 15 000 pesetas — după alții, 5 000 de franci — sumă plătită la Paris. Într-adevăr, von Kalle a cerut șefului serviciului de spionaj german din Olanda ca să plătească această sumă agentului H 21, la o mare bancă pariziană. Radiograma lui von Kalle, redactată după un cod pe care francezii îl cunoșteau, a fost interceptată de postul de telegrafie fără fir al Turnului Eiffel. După cum vom vedea, aceasta a fost a doua radiogramă referitoare la Mata-Hari dezlegată de Biroul II.

Zile pline de surprize urmează pentru Mata-Hari. Căpitanul Ladoux mai întâi nu răspunde la telefoanele sale; apoi când, în fine, Mata-Hari reușește să pătrundă în biroul lui Ladoux, este primită cu o avalanșă de reproșuri vehemente:

— Cum, aceste vechituri răsuflăte și reîncălzite le numiți informații? Un milion pentru asta? Glumiți! Rămîneți la Paris. Am să vă caut eu.

O altă surpriză, și mai dureroasă: vom vedea de Masslof, frumosul ofițer, „prima dragoste a lui Mata-Hari”, se întâlnește tot mai rar cu ea, relațiile lor s-au răcit, nu mai este vorba de căsătorie. Într-o zi el mărturisește că superiorii săi îi re-

proșează relațiile cu o „anumită persoană suspectă”...

Vechea cunoștință a dansatoarei, Paul Fuchs, povestește că spre sfîrșitul lunii ianuarie 1917 Mata-Hari l-a invitat la masă la hotelul ei. „M-a rugat s-o ajut — scrie Paul Fuchs — ca să obțină pașaportul care i se refuza. Intenționa să se întoarcă la ea acasă, în Olanda...”

Apoi am vorbit, bineînțeles, de război. După părerea ei, în câteva săptămîni Germania avea să obțină victoria. «Să știți că iubesc foarte mult țara dumneavoastră — a spus ea — dar cu ce sorti de izbîndă puteți să luptați împotriva acestui imperiu formidabil, atît de bine organizat?... Am fost și azi după-amiază între oameni foarte bine informați, din mai multe țări... Credeți-mă, sfîrșitul se apropie, victoria germană este inevitabilă...» Ea vorbea cu vehemență și cu voce ridicată. În jurul nostru stăteau la masă străini, englezi, americani care ne ascultau și ne priveau cu stupefacție... M-a rugat din nou, stăruitor, s-o ajut să obțină pașaportul. Avea aerul unei fiare hăituite...”

„VĂ ROG SĂ MĂ URMAȚI, DOAMNĂ”

La 13 februarie 1917 o mașină a poliției se oprește la „Hotel Palace” de pe Champs Elysées. Agenți în uniformă ocupă intrarea principală și pe cele laterale. Comisarul Priolet bate la ușa unui apar-

tament; subreța îl roagă să aștepte în salon. Apare Mata-Hari elegantă, într-un halat de mătase galbenă, surizătoare și sigură de sine ca totdeauna. Priolet îi arată legitimația: „Doamnă, avem nevoie de câteva lămuriri”. Dansatoarea, cu un gest amical, îl poartă să ia loc. Comisarul rămîne însă în picioare. „Trebuie să vă rog să mă urmați, doamnă”.

Mata-Hari nu pare neliniștită. Peste cîteva minute se întoarce îmbrăcată într-un taior de iarnă cu blană de cîncila. Dansatoarea este condusă la Palatul justiției. Priolet scoate din buzunar mandatul de arestare: „Persoana de sex feminin numită Zelle Marguerite, cunoscută sub denumirea de Mata-Hari, cetățeană străină, născută în Olanda... este acuzată de spionaj...”

În cursul instrucției Mata-Hari respinge acuzațiile. Dar dovezile curg una după alta. La 13 decembrie 1916, în timpul șederii ei la Madrid, von Kalle a adresat un raport la Berlin în care era vorba de o spioană avînd matricolul H 21. Radiograma lui von Kalle a fost interceptată și descifrată de francezi. Strînsă cu ușa, Mata-Hari în cele din urmă recunoaște. Iată ce se spune în declarația ei:

„În mai 1916, atunci cînd am cerut pașaportul pentru Franța, un domn Kramer, consulul Germaniei la Amsterdam, mi-a făcut o vizită. Mi-a propus să culeg informații în țara dumneavoastră și mi-a oferit 20 000 de franci și o sticlă de cerneală simpatice. «Raportați-le veți semna cu cifrul H 21» — mi-a spus. Bine — mi-am zis eu — să luăm banii nemților. Apoi după ce a plecat Kramer am aruncat cerneala și nu am trimis niciodată nici un raport. Dar la Madrid mi-am adus aminte de această convorbire și m-am anunțat lui von Kalle ca H 21. De ce nu v-am spus nimic despre toate acestea? Credeți că dacă aș fi vorbit Ladoux m-ar mai fi angajat?...”

Ce a „dat” Mata-Hari lui von Kalle în schimbul informațiilor primite de la el? Biroul II dovedește că ea a livrat atașatului german o rețetă de cerneală simpatice și pe un spion belgian cu numele de Allard. Ne amintim că inițial căpitanul Ladoux a sfătuit-o pe Mata-Hari să meargă în Belgia ocupată de nemți. I s-au dat numele a șase agenți cu care ar fi trebuit să ia legătura. Cinci dintre aceștia erau suspecți: nu furnizau deșit informații eronate sau chiar false. Al șaselea era un agent dublu care lucra și pentru Franța, și pentru Germania. Două săptămîni de la plecarea ei, agentul dublu, Allard, a fost împușcat de germani, iar ceilalți cinci nu au pătît nimic.

Apoi Mata-Hari neagă, dar după aceea recunoaște că a vorbit lui von Kalle despre situația internă a Franței și despre pregătirea ofensivei de primăvară...

MATA-HARI A MURIT, O LEGENDĂ S-A NĂSCUT

Mata-Hari a apărut în fața tribunalului militar în zilele de 23-24 iulie 1917. Procesul s-a desfășurat cu ușile închise, într-un moment grav pentru Franța, poate cel mai grav după bătălia de la Marne. Războiul submarin dus de germani ajunsese la culme, ofensiva de primăvară a francezilor fusese oprită; în luna mai au început tulburări pe frontul francez. Era evident că într-un astfel de moment de încordare nu se va pierde prea mult timp cu o spioană.

Mata-Hari a recunoscut că a avut legături cu șefii spionajului german din Berlin, Olanda și Spania. Chiar și Sam Waagenaar, autorul unei biografii favorabile lui Mata-Hari, scrie: „O recunoaștem în totul pe Mata-Hari în această mărturisire în care ea îi consideră pe șefii rețelilor de spionaj drept simpli amanți. Unul nu-i oferă decît 20 000 de franci? Îi ia, și adio! Celui de-al doilea nu-i vorbește despre primul. («Nimeni nu a fost înaintea ta, dragul meu!») Această manevră nu a dat greș decît o singură dată: cînd Mata-Hari i-a ascuns lui Ladoux că ea este H 21... Și cu aceasta și-a semnat condamnarea la moarte”.

Spioana a făcut mărturisiri despre legăturile sale cu conducătorii spionajului german, dar în același timp a pretins că toți aceștia nu erau decît niște adoratori. Cînd președintele tribunalului i-a vorbit și despre relațiile ei intime cu prefectul poliției din Berlin, von Jagow, insistînd mai ales asupra celor 30 000 mărci pe care le primise de la acesta curînd după începerea războiului, Mata-Hari a afirmat că ele erau darul unui îndrăgostit și nicidecum răsplata pentru servicii secrete.

— Era amantul meu — se apăra Mata-Hari.

— Știm — răspunde procurorul. Însă și în acest caz suma era prea mare pentru un simplu cadou.

— Se poate, dar nu pentru mine — a replicat ea.

Toată această bravadă nu putea însă masca realitatea. Mata-Hari, care și-a început cariera fabricîndu-și o biografie „artistică”, și-a încheiat-o ca spioană amatoare, ahtiată după bani și încercînd, se pare, să joace — fără succes de altfel — un rol dublu.

Un singur judecător s-a pronunțat pentru circumstanțe atenuante, ceilalți au votat, fără ezitare, condamnarea la moarte.

În dimineața zilei de 15 octombrie 1917, la ora șase, comandantul plutonului de execuție a intrat în celula nr. 12 a închisorii Saint-Lazare:

— Zelle, curaj! Președintele republicii a refuzat grațierea. Ora ispășirii a sosit!

În ultimele clipe de viață Mata-Hari a dat dovadă de mult calm. A refuzat să se lase legată la ochi. Există unele presupuneri că apărătorul ei, avocatul Clunet, ar fi asigurat-o că execuția va fi formală și că armele nu vor fi încărcate. Adică, o ediție „reîmprospătată” a scenei execuției din opera „Tosca”...

La ora șase și zece minute Mata-Hari stătea în fața plutonului de execuție. Un ofițer — ultimul din viața dansatoarei — ridică sabia:

— Foc!

Mata-Hari a murit, o legendă s-a născut...

Ultimul act... (Scenă din filmul realizat recent în Franța, avînd-o pe Jeanne Moreau în rolul titular.)

SPORT

FINIȘ SAU START?

Tokio, care le-a adus unora lauri olimpici nescontați iar altora le-a spulberat în câteva zecimi de secundă visurile și certitudinile, a fost doar un prolog. Marii atleți ai lumii, care au fost învinși la olimpiadă, au căutat ulterior să arate că pentru ei Tokio a fost un accident.

Să ne reamintim deci de pulverizarea recordurilor mondiale și europene în probele de semifond și fond, la care săptămână de săptămână își aduceau contribuția R. Clarke, M. Jazy, K. Keino, Odlozil, Herrmann, May. Un ziar anunța în mijlocul lui iulie doborârea în aceeași zi a recordului mondial la 10 000 m (Clarke, primul atlet care coboară sub 28'!) și a celui european la 1500 m (Juergen May).

Pe cînd Clarke și Jazy argumentau, pe baza unor strălucite performanțe, că locurile modeste de la Tokio au fost pur accidentale, Herrmann își făcea o spectaculoasă remîntare la 32 de ani (după o absență de aproape 10 ani cauzată de un accident), iar ceilalți dovedeau că meritau o încununare olimpică. Și iată un alt exemplu: rezistînd trei ani, recordul lui Jazy la 3 000 m plat a fost doborât de trei ori în acest sezon! Autorii: Jazy, Herrmann și Keino. Aceiași protagoniști dar cu alte rezultate decît la Tokio. Un trio cu 11 recorduri mondiale: Clarke (3 și 10 mile, 5 000 și 10 000 m, cursa de o oră și 20 km), Jazy (1 milă și 2 mile, 2 000 și 3 000 m plat), Keino (3 000 m plat). Frumoasă revanșă pentru acești învinși la Tokio! Ron Clarke intră astfel definitiv printre așii atletismului mondial, alături de Paavo Nurmi și Emil Zatopek. Iar Gaston Roelants, antrenîndu-se chiar cu o mîină în ghips, a doborât recordul mondial la 3 000 m obstacole.

Ne-am referit la aceste probe pe distanțe medii și lungi pentru că ele au rămas în memoria multora ca un simbol al aprigelor dispute pentru mari performanțe. Însă primul a postolimpic a adus o regroupare a forțelor și în alte probe

atletice. În timp ce unii dintre medaliații olimpici și-au continuat seria performanțelor valoroase (Balas, Klim, Zsvotzky, Odlozil, Badenski, Roelants, Boston), alții au trebuit să incline steagul, ca de pildă Schull, Snell, Schmidt, Pennell, Davies.

Sub semnul surprizei au stat la Tokio remarcabile rezultate pe care le-au obținut mulți tineri atleți necunoscuți pînă atunci. Dintre aceștia s-au detașat Mihaela Peneș, Uwe Beyer și Irena Kirszenstein. Specialiștii, ca și toți iubitorii de atletism, și-au pus o legitimă întrebare: au fost întâmplări sau rezultate firești? Răspunsul nu s-a lăsat mult timp așteptat. Campioana noastră olimpică și-a reînnoit victoria asupra recordmanei mondiale la aruncarea suliței, Gorciakova, a devenit campioană mondială universitară și nu a pierdut nici un concurs internațional în acest an, iar Irena Kirszenstein a doborât recordurile mondiale la 100 și 200 m plat, readucînd în Europa supremația sprintului feminin. De altfel, poate mai mult decît la Tokio, acest an a dovedit că atletismul european trăiește o nouă perioadă de tinerețe și avînt, începînd o confruntare decisivă cu înflăcăta deținută în anii postbelici de atletismul american. Gyula Zsvotzky, de pildă, noul recordman la aruncarea ciocanului, a doborât recordul americanului Connolly (aflat în posesia sa din anul 1956) cu aproape 2,50 m. Actualul record: 73,74 m. Se poate vorbi în prezent despre școala sprintului polonez, de clasa aruncătorilor și săritorilor sovietici, de cea a hurdlerilor italieni și francezi etc. Acest fapt s-a remarcat și în întrecerile primei ediții a „Cupei Europei”, care au fost deosebit de disputate și echilibrate. Confirmîndu-și încă o dată valoarea (dovedită și în succesul net raportat în fața atleților americani), echipele sovietice au cîștigat întrecerile atît la băieți cît și la fete.

Atletismul românesc a fost prezent în acest sezon în „Cupa Europei”, la anualele Jocuri Balcanice și în multe alte întîlniri interțări (de exemplu cu Italia, Finlanda, Cehoslovacia, Norvegia).

Trebuie consemnat faptul că atleții și atletele noastre au reputat în acest an cele mai categorice succese de pînă acum la Jocurile Balcanice, iar echipa feminină a avut o comportare remarcabilă în întrecerea zonală de la Constanța. Dintre vechile nume ale atletismului nostru și-au confirmat din nou valoarea internațională I. Balas, V. Viscopoleanu și Z. Vamoș, în timp ce nume noi au apărut în echipele reprezentative, ca de pildă Gh. Costache și Erica Stoescu. Aceștia din urmă au debutat cu bune rezultate ca juniori (Gh. Costache este recordman mondial de juniori la aruncarea ciocanului). Ei vor trebui însă să confirme prin rezultate ascendente titulatura de speranțe olimpice.

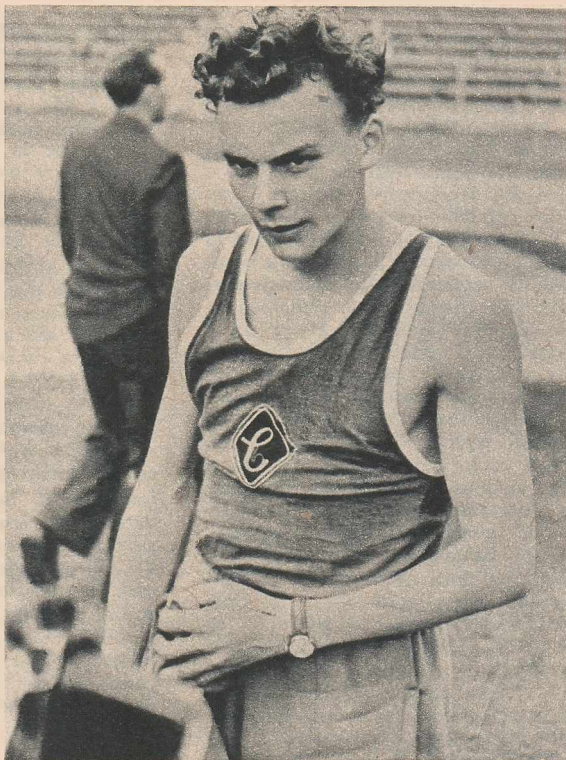
Studiile privind condițiile specifice de concurs din Mexic sînt în plină desfășurare. Aceluiași scop îi sînt destinate și „săptămînile preolimpice” care în fiecare toamnă vor reuni, la locul viitoarei olimpiade, concurenții din lumea largă. Dintre ei vor lipsi cu siguranță cîțiva performeri ai ultimei olimpiade, retrași din sportul care i-a consacrat. Sprinterul american Bob Hayes, care a dominat la Tokio, a trecut la profesionalism într-un sport adiacent, iar englezi Ann Packer și Bobbie Brightwell au renunțat pentru o pasiune comună: căsătoria. Sub semnul întrebării rămîne reintrarea lui Brumel, intrucît „săritorul cosmic”, cum este denumit recordmanul lumii la înălțime, a suferit în acest an postolimpic un grav accident.

Olimpiada de la Tokio și-a pierdut treptat ecoul. În fața atletismului mondial se află acum

P. SLĂVESCU

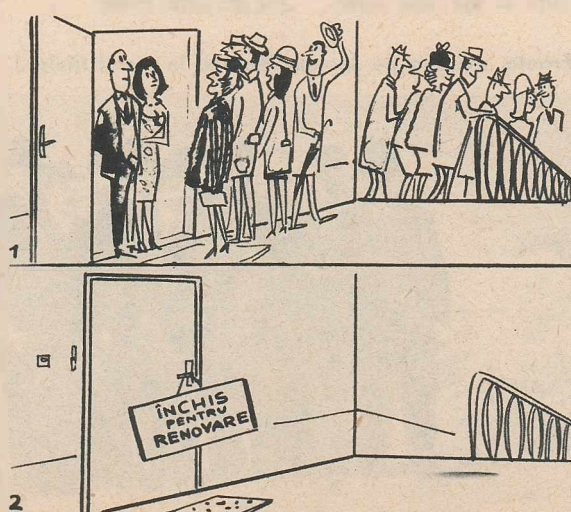
Jazy în luptă cu secundele a demonstrat că locul modest de la olimpiadă a fost un accident.

După o lungă întrerupere Siegfried Herrmann și-a făcut o senzațională reapariție pe pistă.

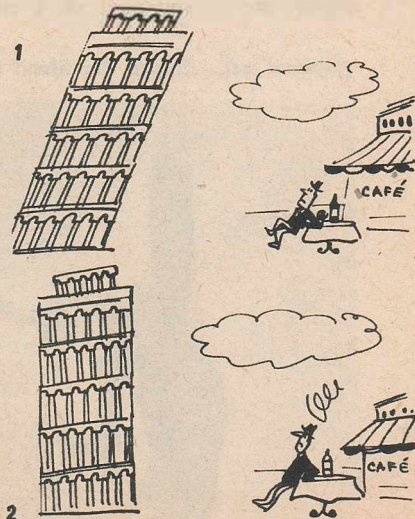

Cîștigătorii concursului de twist.

După plecarea ultimilor musafiri...

UMOR
de
Nell
COBAR

În fața turnului înclinat din Pisa.

Stacheta a rămas nemișcată la 1,90 m - nou record olimpic realizat de I. Balas

Ann Packer și Bobbie Brightwell s-au despărțit de atletism, dar au hotărât să rămână toată viața împreună.

REFLEXE CONDIȚIONATE

Portarul: Aici totdeauna se creează aglomerație.

- Doamnă, v-am chemat la școală ca să-mi spuneți cinstit: dv. i-ați rezolvat fetiței lecția?
- Eu? Oh, ce compliment!... Mă flatați, tovarășe profesor...

RAZE DE LUMINĂ

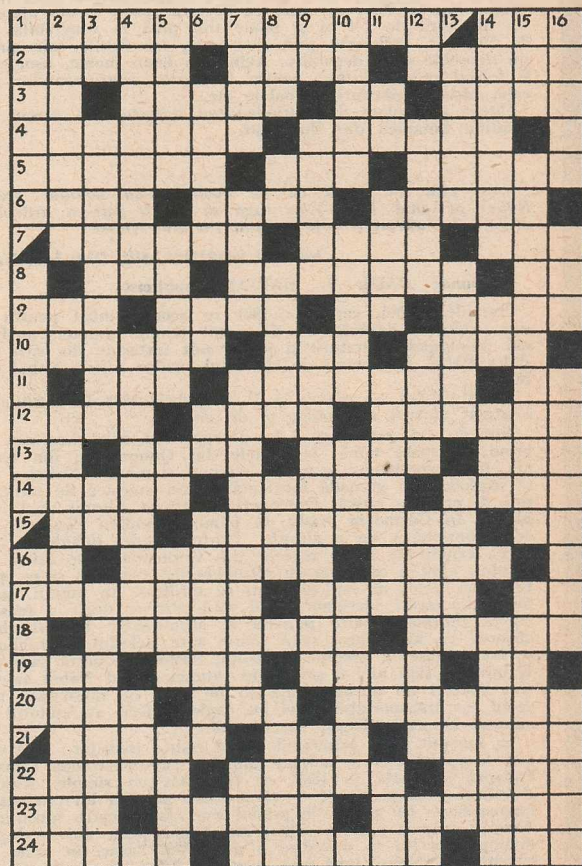
16 24

ORIZONTAL : 1) Calitatea unui corp de a fi luminos - Luminează malul mării. 2) Intunecimea provocată de un corp opac care oprește razele de lumină - Mergă lângă motocicletă - A compus „Cantata anilor-lumină”. 3) Scoase din umbră! - A se alipi - Din lanternă! - Gaz folosit și la iluminat. 4) Luminăți (fig.) - Proiectil care descrie o traiectorie-lumină. 5) Muntele care străjuiește trecătoarea Oituz - În viață - Morală. 6) Nume masculin - Autorul poemului „Soarele calm” - Corpuri prin care nu trece lumina. 7) Indicații pe scrisori - Orașel în Italia - Dacă e voltaic, e și luminos. 8) Monedă romană de argint - Punctul cardinal în care răsare soarele - Calciu. 9) Loca-

litare rurală - Mergă pe calea ferată - Barbu Udrescu - Sclipiri... cerebrale (fig.). 10) Stăpinul unei lămpi fermecate din „1001 de nopți” - Nume turcesc - Scriitor leton, autorul romanului „Lumină printre nori”. 11) A scris romanul „Anii tineri” - Strălucită - Ape! 12) La fel - Selecționat - Poleită cu aur. 13) Ere! - Virf în masivul Rodnei - Păștii - Piedică în calea razelor solare. 14) Oraș în R. P. Bulgaria, pe țărmul Mării Negre - Crescut - Culoare. 15) „Domnul...”, schiță de I. L. Caragiale - Sclipiri în iarbă - Sint. 16) Rocadă - A reveni în memorie - Masă... la lumina electrică. 17) Piață mică - Elan - Cositor. 18) Nimica toată... - Jghebul morii (pl.). 19) Curelușe de meșină - Măsuri agrare - Capabile - Nicolae Lupescu. 20) Aluat - Intre cap și trunchi - Tâiș. 21) A mijloci - Nu sînt buni - Parte dintr-o competiție sportivă. 22) Aparat cu ochi magic - Asalt - În jurul... luminii ochiului. 23) Nu sînt două - Sursă de lumină artificială - Oțeliri. 24) A compus cantata „Sub soarele păcii” - Soarele, Luna, Pămîntul etc. - Linie de desen.

VERTICAL : 1) Unitate de măsură pentru fluxul luminos (pl.) - Autorul baletului „Flăcările Parisului” - Legat de razele de lumină - Cosmetic. 2) Te apără de soare și de ploaie - Aluminiu - Autorul cantatei „Mai multă lumină” - „Lumina nordului”, de A. J. Cronin și „Cumpăna luminilor” de N. Jianu. 3) Marius Bunea - Umezcală - Literă grecească - Primul pas spre lumina cărții. 4) Imprăștiere a luminii și căldurii (pl.) - Când se face lumină - Diminutivul Adrianei. 5) Opus zenitului - Din partea de unde răsare soarele - Potim! - Prefix - Ambarcație sportivă. 6) Ermetic - Ren! - Abis! - Oxid al plumbului. 7) Orizonturi - Ifose - Răspîndirea luminii artificiale (pl.) - Cîntec de slavă. 8) Fir - Victor Urziceanu - Publicații care apar o dată pe an - Document - Colectiv teatral. 9) Tantal - Autorul cîntecului „Noi din ape am strîns lumină” - Strălucire aparentă (fig.) - Lucrare agricolă. 10) Strălucește din înălțimi - Regretat poet român, autorul poeziei „Oă soarelui” - Zeița medicinei la scandinavi - Flacăra. 11) Lumina piramidele - Culoare galben-brună - Linii de conduită - Peste! - Scriitor (abr.). 12) Lungă perioadă de timp - Moluște marine - A hurui - „Spre soare” de George Grigoriu (pl.) - Una și una! 13) A pluti pe apă - Are și el o lumină la apariție! - E bine să fie luminată la fiecare! - Folositor. 14) Strălucitoare (fig.) - Indemn cabalin - La lumină! - Fortificat. 15) Insulă daneză - Caută să facă lumină (pl.) - Scînteiere. 16) La box... și la șah - Drumuri - Termocentrală din bazinul Petroșeni - Cu un ochi la slănină și cu altul la făină.

Ion PASCAL

Dezlegarea jocului „JOCURI” apărut în numărul trecut

ORIZONTAL : 1) CALUSARI - STACATO. 2) ALUNEL - TELE- VIZOR. 3) REVISTA - BOSANOVA. 4) AERO - ILARIANT - AS. 5) G - UNITI - U - T - AURA. 6) IS - ARENA - GOL - MAN. 7) ATOLI - ALE - RIPOS. 8) LEI - ZATURI - DOR - T. 9) EL - PASARE - POPICA. 10) APE - A - AMAN - ASIN. 11) EGALA - IN - AST - D. 12) ATRACTIVA - ODU - NA. 13) TWIST - UR - STERGAR. 14) IAN - ECRANE - VIORI. 15) RIIE - IACA - VA - LAC. 16) ANTREN - INVIRTITA. 17) S - ANETA - IAC - ITA. 18) IA - AMADO - LISTA - L. 19) UMAN - RICOSATA - FA. 20) MA - INECAT - TANGOU. 21) OPE - I - ARIE - FI - TT. 22) ROMANE - IL - HECUBA. 23) ULITE - ANINAT - BAR. 24) LALELE - EAB - ABILI.

„De când are loc Festivalul de muzică ușoară de la Sanremo și cum este organizat?”

Marian GANEA, str. 13 Decembrie, Tecuci

Răspunde J. V. PANDELESCU, critic muzical.

Instituit acum 15 ani, Festivalul de muzică ușoară de la Sanremo a urmărit și urmărește promovarea celor mai bune cintece și a celor mai buni interpreți din Italia. De la Sanremo și-au luat zborul, cu ani în urmă, *Volare* (nume parca predestinat) și *Ciao-ciao bambina* de Modugno — inițiatorul stilului interpretativ „urlator”. Modugno este, cum se știe, și autorul lui *Addio* (premiul 1962) pe care l-a încredințat însă spre interpretare lui Claudio Villa, cîntăreț ce pune accentul îndeosebi pe cantabilitate.

În general, Festivalul de la Sanremo a avut în vedere evidențierea unor piese de mare linie melodică. Aceasta rămînînd ca o exigență permanentă, criteriile de promovare au evoluat totuși necontenit. Pentru prima oară a fost premiată (1963) o bucată cu caracter satiric *Unul pentru toate (Uno per tutte)* de Remis-Testa-Mogol, în care este vorba de un tânăr ce alcargă... din floare în floare.

În ultimii ani acordarea premiului a fost influențată și de renumele cîntăreților.

Începînd din 1964 condițiile interpretării s-au lărgit, în sensul acceptării și a cîntăreților străini. Astfel premiul I în 1964 l-au obținut atât Giugliola Cincuetti (Italia) cît și Patricia Carli (Franța) cu cîntecul *Nu am vîrsta (Non ho l'età)*.

Anul acesta însă s-a pus condiția ca și străinii să cînte în limba italiană. La 30 ianuarie, al XV-lea Festival de muzică ușoară italiană s-a închis cu victoria, cum se știe, a cîntecului *Dacă plîngi, dacă rîzi (Se piangi, se ridi)* de Mogol-Marchetti-Satti, interpretat de Bobby Solo și în același timp de formația „New Christy Minstrels”. O altă inovație extrem de judicioasă este aceea de a nu mai acorda cuvîntul în exclusivitate juriului festivalului propriu-zis, ci și nenumăratelor juriuri din toate orașele și orașele Italiei, care și-au trimis de data aceasta la Sanremo aprecierile lor. Ceea ce, evident, atenuază prerogativele juriului central, îngrădind implicit o serie de interese comerciale urmărite de casele de discuri în această competiție de notorietate mondială.

Nu demult un cititor din București (G. STANCU) ne-a cerut să-i răspundem dacă într-adevăr — așa cum ar fi auzit — există un copac pe care cresc... lalele. I s-a răspuns că pînă acum n-am aflat de un asemenea fenomen. Iată însă că alți doi cititori, care se pricep la flori, vin să precizeze lucrurile.

Intr-adevăr — ne scrie ing. ION MIRCEA STOLOGESCU, profesor la Grupul școlar forestier din Caransebeș — există un pom care atunci cînd este înflorit pare plin de lalele. Este vorba de un arbore exotic numit științific *Liriodendron tulipifera L.*, originar din America de Nord, care este cultivat ca arbore de ornamentație și la noi în țară. El crește pînă la 30 m și are următoarele caracteristici principale: frunzele sînt în formă de liră (de aci numele genului: *Liriodendron* — arbore liră), iar florile ca niște cupe (cu 6 petale) stau pe arbore îndreptate în sus. Ele sînt de culoare verzuie, cu o dungă lată portocalie și au forma lalelelor. De aici și numele speciei: *tulipifera* (arbore care face flori ca tulipa).

Un alt cititor, DIMITRIE ILIESCU, horticultor din Tirgoviște, vorbind de același arbore ale cărui ramuri poartă flori asemănătoare cu lalelele, ne scrie că această specie poate ajunge la un diametru de 2-4 m și poate trăi pînă la venerabila vîrstă de 500 ani. Înflorște prin mai-iunie, iar florile sale sînt de un deosebit efect decorativ. Avînd un lemn moale, ușor, poate fi folosit pentru furnir, pentru fabricarea instrumentelor muzicale, hîrtie, chibrituri, ambalaje etc.

Cîteva exemplare din *Liriodendron tulipifera* se găsesc și în Grădina botanică din București.

„Am cîtit în presă că de curînd s-au acordat premiile Nobel pe anul 1965. V-aș ruga să redați într-un articol imprevjurările în care a fost instituit Premiul Nobel”.

Neculai HORINCEANU, Glăvănești-Adjud

Răspunde PAUL B. MARIAN, publicist.

Premiile Nobel, care din 1901 se acordă anual pentru cele mai valoroase realizări în domeniul fizicii, chimiei, medicinei sau fiziologiei, literaturii și păcii, sînt instituite de către Fundația Nobel, întemeiată de chimistul suedez Alfred Nobel (1833-1896).

Alfred Nobel s-a născut la 21 octombrie 1833 la Stockholm și a urmat cursuri comerciale și de chimie.

Numele lui este legat de descoperirea nitroglicerinei. Lucrînd, în mare taină, în minele din Gunnerberg din Germania, în prezența unui grup de ingineri și mineri, Nobel a făcut să explodeze o grenadă încărcată cu un amestec de nitroglicerină și praf de pușcă. Descoperirea lui s-a datorat unei întîmplări... În Germania există un pămînt denumit *kieselgur*, care are proprietatea de a absorbi foarte repede lichidele. Nobel făcea experiențe într-o regiune din Germania unde există acest pămînt, cînd o eprubetă cu nitroglicerină căzu jos și se sparse. Lichidul uleios al explozibilului se infiltrasă în pereții vasului, făcînd din acest *kieselgur*, care nu-i altceva decît o masă de siliciu hidratat, foarte poroasă și absorbantă. Tînărul chimist observă că *kieselgurul* sugă foarte iute lichidul. Nitroglicerina se încorporase în această substanță, formînd o pastă care putea fi minuită fără nici o primejdie. Atunci Alfred Nobel amestecă trei sferturi de nitroglicerină cu un sfert de *kieselgur*: amestecul era transportabil și el nu exploda decît cu ajutorul unei amorse. *Dinamita* fusese descoperită!

La început acest explozibil a fost foarte folosit: făcî el nu s-ar fi putut săpa în adîncul minelor, iar construcția Canalului Panama, începută în 1880, ar fi rămas un simplu deziderat. Adevărul e că și Nobel — și aceasta-i singura lui circumstanță atenuantă — s-a gîndit, în primul rînd, la aplicarea invenției lui doar în scopuri pașnice. Chiar mai tirziu, peste ani — după ce descoperirea lui se dovedise o periculoasă armă în mina milițarilor — Nobel încă mai avea naivitatea să creadă că *dinamita* va ajuta la pacificarea lumii, nu la distrugerea ei.

În august 1892 el o întîlnește la Congresul pacifist din Berna pe Bertha von Suttner, autoarea unui roman de răsunet mondial „*A bas les armes!*” (Jos armele!).

„Uzinele mele, îi declară Nobel cu toată convingerea, vor pune poate mai repede capăt războiului decît congresele voastre. În ziua cînd două corpuri de armată se vor putea distruge unul pe altul într-o clipă, toate națiunile civilizate vor renunța la război”.

Visul inventatorului nu s-a împlinit. Atît „pacifismul prin dinamită” preconizat de el, cît și invenția lui n-au salvat ome- nirea de războaie distrugătoare ci, dimpotrivă, au dat un impuls puternic cursei înarmărilor de pe urma căreia Nobel însuși a rămas sume fabuloase.

FESTIVALUL DE LA SANREMO

CITITORII CĂTRE CITITORI

Ajuns la capătul vieții. Nobel și-a dat seama că s-a înșelat amarnic. De aceea și-a lăsat toată averea unei fundații pentru știință, artă și pace care, prin promisiile ei, are menirea de a răsplăti cele mai mari descoperiri științifice, cele mai frumoase opere literare și „lucrările care contribuie la triumful ideilor de pace”.

Următorii cititori doresc să corespundă: Cornelia Gilgău, elevă, Zalău, str. Pieței 13: teme diverse, ilustrate; Constanța Ionescu, elevă, Galați, str. Reforma agrară 43: filatelice, ilustrate; Romeo Răzvan, Mircea Georgescu și Mihai Dumitriu, studenți, București, str. Ștefan Furtună 135, bl. A: teme diverse, ilustrate; Mihai Husaru și Ion Oprea, Slatina, str. Crișana, bl. 16, ap. 80: cinema, ilustrate; Ionel Grivei, funcționar, Tg. Jiu, str. Jiului 7: cinema, ilustrate; Eufrosina Nicolae, asistentă medicală, Lupeni, str. T. Vladimirescu 15: literatură, teatru, ilustrate; Pușa Bădescu, elevă, Tr. Severin, str. Calom-firoscu 50: ilustrate; Anisoara I. Alecu, com. Negru-Vodă, reg. Dobrogea: muzică, film, ilustrate; Viorica Pinteș, asistentă de igienă, serviciul Sanepid Zalău: teme diverse, ilustrate; Vlăduț N. Burlacu, com. Mărăcineni, Buzău: teme diverse, ilustrate; Pompiliu Raleu, Anton Cojocaru, Nicu Teodorescu și Toma Cheorghie, muncitori constructori, Săvinești, m. Piatra Neamț, bl. 27, ap. 4: sport, film, ilustrate; Victor Gavrița, muncitor, Cugir, str. Tineretului 5, ap. 1, m. Orăștie: teme diverse, ilustrate; Ilie Cheorghie, tehnician constructor, București, Calea Victoriei 32-34: teme diverse, ilustrate; Constantin Stan, Caracal, stația C.F.R.: ilustrate; Mircea Gița, inginer stagiar, Sibiu, str. Fagului 7: ilustrate; Dumitru Simoiu, Pitești, str. N. Grigorescu 6: teme diverse; Dorin Neghină, com. Covrigi, m. Strohaia: ilustrate; Amada Ionescu, elevă, Suceava, str. Ștefan cel Mare 31: ilustrate; C-tin Voichitoiu, student, Cluj, str. V. Babeș 13: ilustrate; C-tin Trandaf și Marian Zaharia, studenți, București, str. Iordache Goleacu 7, m. 30 Decembrie: ilustrate; Nada Constantinescu, elevă, Suceava, str. Ana Ipătescu 253: ilustrate; Mircea Nava, contabil, Rădăuți, str. Ciprian Porumbescu 4: teme diverse, ilustrate; Viorel Onet, funcționar, Nehoiu, m. Cislău, vila Enache: teme diverse, ilustrate; Corneliu Rusu, Juclul de Jos, căminul Școlii nr. 9, m. Gherla: teme diverse; Ecaterina Vilarău, funcționară, str. Luigi Cazzavillan 13 A, București, m. 16 Februarie: teatru, film, muzică; Rely Vlad, economistă, București, str. Toporași 29 A, m. N. Bălcescu: teme diverse, ilustrate; Elena Silvași, București, Șos. Giurgiului 124, m. N. Bălcescu: ilustrate.

LALELE...

POȘTA NOASTRĂ

N. G. Cojocaru, Orașul Cheorghie Cheorghiu-Dej, 1) În măsura posibilităților vom scrie pe rînd despre artistele dv. preferate (publicînd, bineînțeles, și imagini fotografice), dar adresele lor — așa cum am arătat de mai multe ori — nu le vom publica. 2) Adresa dv. va apărea. 3) Tirul cu arcul este într-adevăr prea puțin răspîndit — pînă în momentul de față — în țara noastră. Supunem U.C.F.S. și Federației române de tir — prin rîndurile de față — propunerea dv. de a se asigura celor ce vor să practice acest sport materiale necesare. În orice caz, faceți și dv. demersuri prin asociația sportivă în care activați, pentru a se solicita aceste materiale. 4) Nu considerăm „catch”-ul un sport și deci nici nu sîntem de părere că bățiilor patronate de organizatorii spectacolelor de prost-gust care urmăresc doar scopul de a scoate bani meritați să li se acorde spațiu în revista noastră. 5) Nu credem că materialul despre istoria boxului pe care-l aveți ar fi inedit. Așa că ne vine foarte greu să vă sfătui să scrieți totuși articolul pe care ni-l propuneți. Cu atît mai mult cu cît noi am publicat în trecut materiale pe această temă și nu am mai reveni decît dacă într-adevăr s-ar descoperi un lucru cu totul inedit.

Emilia Pistrîtu, Turmu-Severin. Citiți răspunsul dat în nr. 51 tov. Michaela Manu cu privire la exagerata preocupare pentru cunoașterea vieții vedetelor de cinema — și, dacă n-ați fost încă lămurită pînă acum asupra punctului nostru de vedere, poate că veți fi de aci înainte. Ceea ce nu înseamnă însă că nu ne vom ocupa în paginile noastre de viață și creația marilor artiști. Dar a unor artiști autentici, nu a unor produse ale reclamei comerciale!

Nicu Gh. Rusu, com. Todirești, m. Pașcani. Vă mulțumim pentru sesizarea privitoare la o lipsă în informarea „Poștei noastre” din nr. 45; librăria „Cartea prin poștă” s-a mutat într-adevăr într-un nou sediu; adresa ei este acum: str. Sergeant Nutu Ion 8-12, m. V. I. Lenin, București, iar numărul de telefon — 31 32 51. Adresa dv. va apărea.

Ionel Bistriceanu, Petrița. La această întrebare răspunsul a apărut de multe ori în „Poșta noastră”: primul film artistic românesc a fost „Războiul independenței”, realizat în anul 1912. Adresa dv. va apărea.

Carmen Nicuțariu, Suceava. Ce am putea publica noi în această rubrică despre revoluția burgheză din Franta ar fi mult mai succint decît ceea ce ați putea găsi în manualele de școală. Cereți deci unei colege din clasa a X-a să vă împrumute manualul ei de istorie. „Laleaua neagră” este titlul unui roman, și nicicînd numele unui om. Autorul acestui roman, scriitorul francez Alexandre Dumas-tatăl, s-a inspirat în cele mai multe scrieri ale sale din istoria Franței, dar niciodată nu a respectat adevărul istoric, față de care și-a permis foarte multe libertăți. Ca atare nici personajele romanului „Laleaua neagră” și nici situațiile din acest roman nu sînt riguros exacte din punct de vedere istoric.

Maria Cheorghie Stoian, București. Mitul pasării fenix a apărut în antichitate, în Orient, răspîndindu-se apoi în Egipt și în Grecia. Conform mitului, această pasare fabuloasă trăia 500 de ani: cînd atingea vîrsta de o jumătate de mileniu se retrăgea în pustiu și se arunca într-un foc incins, ardea și apoi renaștea din propria ei cenușă. Numele de pasare fenix s-a păstrat cu valoare de simbol pentru un om, o comunitate umană etc. care renaște ca prin minune după o catastrofă, o prăbușire morală sau materială.

Floreta Marcovici, Dorohoi. Iată adresele solicitate: 1) Ministerul Comerțului Interior, str. Doamnei 12; 2) Studioul cinematografic „București”, echipa filmului „Steaua fără nume”, Piața Sîntei 1, m. 30 Decembrie.

Sorina Săceanu, Pitești. Din punct de vedere etimologic, cuvintele „platonice” și „platonism” derivă de la numele filozofului antic grec Platon, a cărui concepție filozofică era idealistă (Platon a fost fondatorul idealismului obiectiv ca sistem înche-gat în filozofia greacă). Conform acestei concepții, singura realitate obiectivă este lumea ideilor imuabile, în timp ce lumea materială nu ar fi decît o copie sensibilă și schimbătoare a celei dintîi. Concepția aceasta căpătînd denumirea de „platonism”, adjectivul „platonice” a însemnat de fapt ceea ce se referă la platonism. Printr-un proces evident de vulgarizare, această noțiune a căpătînt sensul de pur, ideal, spiritualizat, paralel cu acela de abstract, formal, care nu se realizează, care nu poate fi pus în practică. Acestea sînt sensurile sub care înțîmăm cele două noțiuni în vorbirea curentă.

V. SILVIAN

O veste pentru toți:

„FLACĂRA“

numărul special de Anul nou
în 40 de pagini bogat ilustrate.

Rețineți din timp la chioșcuri numărul
special „FLACĂRA“ care apare joi 30
decembrie 1965.

NU UITAȚII

REVISTA „REBUS“

număr special de Anul
nou în 24 de pagini

În cuprins: cuvinte încrucișate, enigme,
răvașe de Anul nou, umor, concurs de
dezlegări dotat cu numeroase premii etc.
Rețineți din timp numărul 204 al revistei
„REBUS“ la debitele și chioșcurile de di-
fuzare a presei.

MICROFOILETON

ÎN EXCLUSIVITATE

„În acvariu putem observa legile echilibrului biologic din natură, caracteristicile respirației, nutriției, înmulțirii și dezvoltării lumii vegetale și animale ce populează apele. Observațiile făcute în acvariu ne îmbogățesc cunoștințele botanice, zoologice, fiziologice și biologice“.

Aceste argumente și altele, de natură estetică, m-au hotărât să-mi construiesc acea miraculoasă lume acvatică, cu poezia și misterul ei captivant. Îmi și imaginam o superbă scenografie exotică în micul paralelipiped de sticlă, prin care să înoate, ca la ei acasă, *Carassius auratus*, *Danio malabaricus*, *Xiphophorus helleri*. Îmi trebuia mai întâi un acvariu și am pornit în căutarea lui. Piața Amzei. Ora șapte seara. Pe o firmă scrie: *Asociația vinătorilor și pescarilor...* Asemenea firme sînt în toate raioanele.

— Aș vrea să cumpăr un acvariu.
După ce câteva minuscule „zebre“ mă captivară cu dansul lor acrobatic, cineva îmi răspunse molcom:

— Nu avem, înceroați dumnea-voastră săptămîna viitoare.

— Credeți că se pot găsi și în altă parte?

— Nu. Numai noi avem. În exclusivitate.

Imaginația mea începu să lucreze cu febrilitate. Deci, trebuie să-mi construiesc singur. În sfîrșit, după câteva zile, avînd gata viitorul domiciliu al peștilor, micul meu ocean, pornii din nou spre Piața Amzei.

— Vă rog, aș dori nisip pentru

fundul acvariului, pietriș și scoici.

— Nu avem.

— Poate îmi recomandați unde gălesc.

— Nicăieri în altă parte. Sîntem în exclusivitate.

După un drum pe malul Argeșului, m-am întors cu nisipul rîvnit, l-am așezat pe fundul acvariului și am luat din nou drumul spre Piața Amzei.

— Dacă sînteți bun, doresc să cumpăr plante acvatice.

— N-avem.

— Știți cumva unde pot să gălesc plante?

— Numai la noi. Magazinul nostru e profilat pentru acvarii. În exclusivitate.

— Păi, dacă nu aveți nimic, ce fac cu eventualii pești pe care i-aș cumpăra de la dv... în exclusivitate?

— Vă dăm tot ce vă trebuie.

— Atunci dați-mi un acvariu, nisip și plante.

— Nu avem. Numai pești.

— V-am mai rugat să-mi spuneți de unde pot să cumpăr.

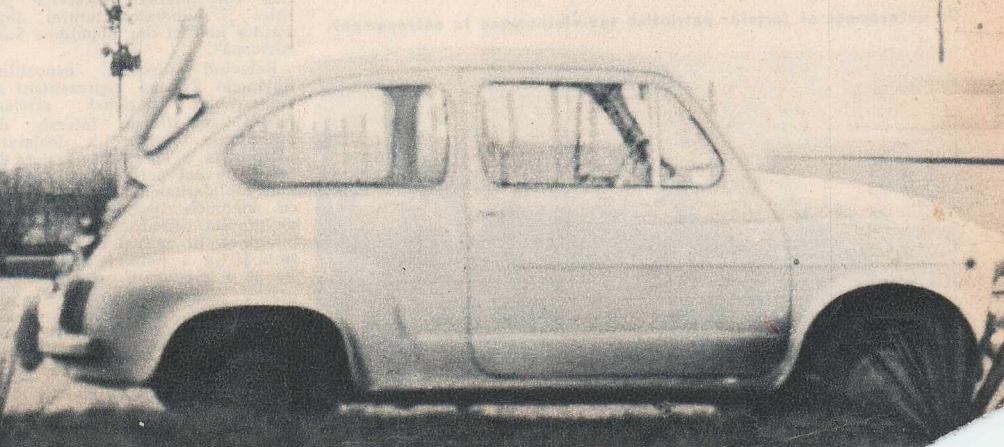
— Numai de la noi. Sîntem în exclusivitate.

Logica responsabilului e imbatabilă. Din moment ce e... în exclusivitate, ce să mai caut și în altă parte? Și uite așa se poate stinge o mare pasiune, iar cunoștințele mele de botanică, zoologie, fiziologie și biologie să rămînă într-un stadiu elementar și simplist. În exclusivitate.

C. N. CONSTANTINIU

Ați rămas în pană în apropiere de Brașov? Nu disperați!

Cooperativa „Tehnica“ din Brașov (str. Lungă 14) vă stă la dispoziție pentru înlăturarea promptă a oricăror defecțiuni tehnice. Aici lucrează maiștrii cu înaltă calificare Constantin Toma și Ștefan Pipoș.

cadran

INTERNATIONAL

CINCI ANI...

Diffuzoarele instalate pe străzile oraşului Cholou au răspândit lozincile Frontului Naţional de Eliberare, iar în diferite pieţe au avut loc mitinguri... Unităţile de partizani au respins operaţia „Harvest Moon”, declanşată de trupele americane... Pe plantaţia Michelin intervenişii au suferit noi pierderi... Ziua de 20 decembrie, când au fost aniversaţi cinci ani de la crearea Frontului Naţional de Eliberare din Vietnamul de sud, a fost marcată de numeroase acţiuni îndrăzneţe. Acum, Frontul Naţional de Eliberare îşi exercită autoritatea pe 1/3 din teritoriul sud-vietnamez. Frontul a strins sub drapelul său de luptă patrioţi proveniţi din toate păturile sociale. Programul său prevede abolirea regimului colonial, instaurarea unui guvern de coaliţie naţională şi democratică, realizarea unei largi democraţii progresiste, reducerea taxelor de arendă a pământului, soluţionarea problemei agrare prin darea pământului celor ce-l muncesc (2 milioane de hectare au fost pînă acum împărţite ţăranilor), reunificarea patriei. În prima etapă pe drumul spre unificare programul frontului a înscris independenţa naţională, restabilirea păcii şi neutralitatea Vietnamului de sud.

În timp ce regimul de la Saigon se caracterizează prin instabilitate (de la alungarea lui Diem, la 30 noiembrie 1963 s-au înregistrat 13 schimbări de guverne), comitetele administrative alese de populaţia din zonele eliberate şi însărcinate să conducă întreaga activitate atît pe plan militar cît şi pe cel al producţiei îşi dovedesc viabilitatea. Sprijinul de care se bucură F.N.E. în rândurile populaţiei constituie una din sursele principale ale forţei de rezistenţă împotriva interveniştilor. Pe măsură ce S.U.A. îşi intensifică penetraţia militară în Vietnamul de sud, sporesc şi pierderile pe care le suferă. Dacă din 1961 pînă în 1964 totalul pierderilor americane a fost de 3.442 ofiţeri şi soldaţi, în 1965 (pînă la 1 decembrie) pierderile americane s-au ridicat la 17.000 de oameni.

Ziarele americane scriu tot mai des acum despre „impasul militar” din Vietnamul de sud. Cunoscutul comentator Walter Lippman a calculat că pentru a obţine victoria împotriva partizanilor sud-vietnamezi S.U.A. ar avea nevoie de o superioritate de 10 la 1, iar ţinînd seama că din surse americane se evaluează unităţile patriotice la jumătate milion de combatanţi, aceasta ar însemna că

S.U.A. să disloce pe teritoriul sud-vietnamez aproape întreaga armată americană...

Intensitatea războiului în Vietnamul de sud şi escaladarea lui în R. D. Vietnam provoacă suferinţe poporului vietnamez, dar nu izbuteşte să frîngă voinţa sa de rezistenţă. Sînt concludente în acest sens loviturile date chiar bazelor americane. Aerodromurile şi bazele militare aeriene americane Bien Hoa, Soc Trang, Danang, Ta Som Nhut, Holloway au fost atacate de zeci de ori de către patrioţi sud-vietnamezi. Sute de avioane de toate tipurile au fost distruse pe sol.

Dînd loviturii trupelor intervenţioniste şi saigoneze, Frontul Naţional de Eliberare s-a pronunţat pentru stabilirea păcii pe baza aplicării stricte a prevederilor acordurilor de la Geneva din 1954, a încetării acţiunilor agresive ale S.U.A., a retragerii trupelor americane şi satelite din Vietnamul de sud, a respectării dreptului poporului vietnamez la autodeterminare.

Poporul român îşi exprimă sprijinul deplin cu poporul vietnamez, cerînd să i se respecte dreptul de a-şi hotărî singur soarta, fără amestec din afară, potrivit voinţei şi intereselor sale.

AI. POMPILIU

ÎNCĂ O RUNDĂ

Premierul englez Wilson nici nu plecase bine din S.U.A. că locul său la masa convorbirilor cu preşedintele Johnson era luat, la începutul săptămîinii, de cancelarul Republicii Federale Germane, Erhard. În cadrul ambelor întîlniri, problemele nucleare ale N.A.T.O. au ocupat locul principal fără ca divergenţele existente în această problemă să-şi fi găsit o soluţionare.

Încă din ajutul celei de-a doua întîlniri, corespondentul la Washington al agenţiei France Presse făcea următorul pronostic confirmat ulterior: „Vizita cancelarului Erhard la Washington, considerată în urmă cu câteva luni ca decisivă, este calificată astăzi (evident, de sursele americane — n.n.) drept o simplă etapă în studiul aspiraţiilor nucleare vest-germane”. Acelaşi corespondent caracteriza poziţia americană faţă de cererile vest-germane drept „promisiuni de a le examina cu grijă”.

Se poate pune întrebarea: ce anume îndreptăţea, sau mai bine zis facilita, un astfel de pronostic?

Cei familiarizaţi cu istoria stabilirii acestor întîlniri îşi amintesc de lupta intensă de culise în legătură cu fixarea datelor şi care s-a vădit a se reduce la încercarea oaspeţilor vest-germani de a fi programaţi după călătoria lui Wilson şi nu înaintea ei. Doreau în felul acesta să elimine posibilitatea ca vizita vest-germană să devină doar cu o etapă preliminară, pendinte de hotărîrile ulterioare ce vor fi luate într-un cadru anglo-saxon. Numai că victoria din culise a avut un caracter limitat. Ce-i drept, întîlnirea Erhard-Johnson a avut loc aşa cum au vrut vest-germanii, dar ea a fost torpilată în prealabil de rezultatele întîlnirii Wilson-Johnson. După încheierea convorbirilor americano-engeze s-a anunţat că Wilson acceptă doar ca problema rolului vest-german în „strategia nucleară comună să constituie obiectul studiilor în cadrul mecanismului pus în funcţiune la Paris”. Premierul englez şi-a afirmat totodată „opozitia sa faţă de orice înzestrare a R.F.G. cu arme nucleare”. Aşadar, noua rundă nucleară din N.A.T.O. s-a încheiat pentru R. F. Germană doar cu un câştig... calendaristic. Nu trebuie, bineînţeles, exclusă posibilitatea unor înţelegeri secrete bilaterale americano-vest-germane. Dar asta e altceva. Scopul iniţial al unui acces nuclear cu aprobarea comună a aliaţilor atlantici nu a fost atins. În perspectiva unei înţelegeri secrete bilaterale americano-vest-germane, semnalată ca posibilă în viitor de unii comentatori, se pot întrevede noi divergenţe care le vor face pe cele actuale să apară drept simple întepături amabile.

N. LUPU

ARTIŞTII ŞI APARTHEIDUL

După Londra oraşele Stockholm, Oslo, New York şi Paris vor găzdui o expoziţie pe cît de interesantă pe atît de semnificativă. Răspunzînd la apelul unui comitet de organizare, din care fac parte personalităţi binecunoscute în viaţa literară şi artistică occidentală, ca Jean-Paul Sartre, Alain Resnais, sir Julien Huxley, o serie de cunoscuţi artiştii plastici contemporani din Occident au hotărît să doneze citeva din lucrările lor pentru a fi expuse în aceste oraşe şi vindute în scopul creării unui fond de sprijinire a campaniei împotriva apartheidului. Dincolo de însemnătatea sa artistică, evenimentul capătă o profundă semnificaţie politică.

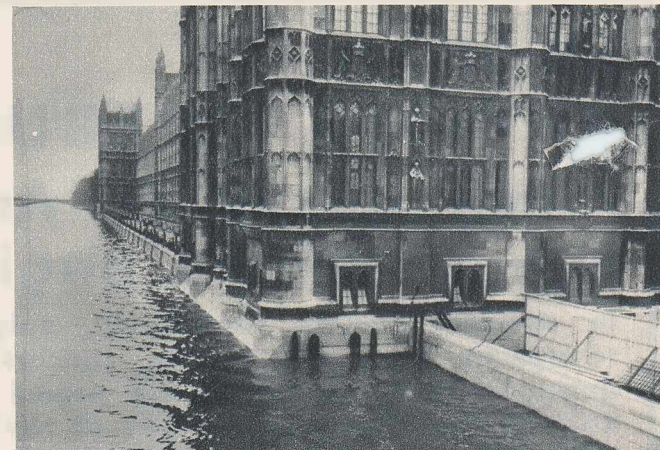
Începutul a fost făcut la Londra unde, timp de o lună, în două galerii au fost expuse 300 de picturi şi sculpturi venite din numeroase ţări. La acest rendez-vous artistic au ţinut să fie prezenţi Picasso, Chagall, Giacometti, Zadkine, Henry Moore, Ben Shahn şi mulţi alţi artiştii reprezentînd diferite tendinţe în arta modernă. Manifestaţia s-a bucurat de un succes puţin obişnuit. Mai mult încă, la apelul Comitetului pentru eliberarea deţinutului politici sud-africani, pictorii şi sculptorii americani au ţinut să-şi însoţească lucrările trimise cu o declaraţie în care se spune: „Sprijinim lupta împotriva discriminării rasiale, cerem suspendarea proceselor politice şi eliberarea tuturor deţinutului politici din Republica Sud-Africană”.

Relevînd succesul expoziţiei, Raymond Kunene, reprezentant al Congresului naţional african, partid sud-african interzis de autorităţile rasiste, a declarat: „Expoziţia a constituit înainte de toate un act politic. Ea a exprimat solidaritatea lumii artistice cu victimele politicii rasiste a guvernului sud-african”. Dar ea a însemnat, în acelaşi timp, o acuzare făţişă a politicii apartheidului şi o respingere categorică din partea lumii artistice occidentale a sistemului social care pretinde că reprezintă „bastionul Occidentului în Africa”.

I. R.

Obţinînd 13 085 407 voturi (55,20%) din cele 23 708 154 exprimate în „cea mai pasionantă confruntare electorală din Franţa” — cum au fost apreciate alegerile prezidenţiale — generalul De Gaulle (în fotografie, depunîndu-şi votul) a fost reales la veş de-al doilea scrutin preşedinte al Franţei pentru încă o perioadă de 7 ani.

„Tamisa a atins un nivel fără precedent. Apa a ajuns la cîţiva centimetri de nivelul teraselor şi, într-o oră, cu creşterea marelui, palatul va fi în mod periculos ameninţat”. La auzul acestor cuvinte adresate mai zilele trecute de deputatul laburist Tom Driberg spicherului Camerei Comunelor, mai mulţi deputaţi au părăsit în grabă sala de şedinţe pentru a vedea asaltul Tamisei asupra palatului Westminster; lucrările Parlamentului au fost astfel în mod practic întrerupte. Apele fluviului, umflate de flux, n-au reuşit însă să treacă de parapet, care fusese consolidat în grabă cu saci de nisip. În schimb, în alte numeroase părţi ale Londrei Tamisa s-a revărsat.

CÎND TREI SE CEARTĂ

Recent, secţia a doua a tribunalului oraşenesc din Milano a anunţat în mod oficial falimentul întreprinderii „Val di Suza”. Una din cele mai mari firme ale industriei textile italiene îşi dădea astfel obştescul sfîrşit, după ce mai bine de un an cele 12 fabrici ale sale trecuseră printr-o grea perioadă de criză.

Totul a pornit de la lipsa „temporară” de mijloace băneşti lichide. Leşirea din această situaţie se putea face pe baza unui împrumut. Consilierii firmei au calculat că pentru redresarea întreprinderii ar fi suficiente 18 miliarde lire. Fiind una din cele mai importante companii exportatoare de produse textile din Italia, statul i-a oferit creditul necesar în schimbul unor garanţii sigure din partea patronilor.

Se părea că lucrurile se vor îndrepta. Iată însă că moştenitorii răposatului Giulio Riva, fostul patron al întreprinderii, nu s-au arătat dispuşi să dea aceste garanţii. Unul din fiii lui Riva, Felice, preşedintele consiliului de administraţie, se opunea declarării în stare de faliment, nu era de acord cu instituirea controlului asupra administraţiei şi nu accepta să renunţe la postul său. Fratele său, Vittorio Riva, accepta controlul, dar cu condiţia ca viitorii controlorii să se bucure de încrederea sa deplină şi, desigur, ca mai sus-amintitul Felice să fie îndepărtat. Sora celor doi, Ida, nu era de acord cu nici unul din fraţi şi nu intenţiona să mişte nici un deget pentru a preveni falimentul.

Adunarea acţionarilor, acest „consiliu de familie”, s-a desfăşurat într-o atmosferă demnă de cele mai reuşite filme de scan-

Pentru a face bucurie copiilor, cunoscuta actriţă Ingrid Bergman a luat înfăţişarea tradiţionalului personaj al sărbătorilor de iarnă.

dal, cu strigătele şi injuriile de rigoare. La sfîrşitul ei, cei trei fraţi s-au despărţit roşii de mînie.

Încercările consilierilor de a-i împăca au durat multă vreme. În fine, după destulă trudă, cei trei fraţi au fost din nou aduşi în jurul aceleiaşi mese. Poziţia lor a rămas încă neschimbată. Cearta a reînviat, fiecare vrînd să tragă spuza pe turta lui. Falimentul este inevitabil.

...Şi în acest timp opt mii de muncitori, care nu şi-au primit salariile de luni de zile, rămîn fără lucru. Opt mii de familii sînt ameninţate cu foametea. Ele suportă în ultimă instanţă toate consecinţele falimentului. Căci averea fraţilor Riva îi pune la adăpost pe aceştia de orice pericol. Mai ales de acela de a fi traşi la răspundere pentru soarta a mii de oameni aruncaţi în stradă.

Eugen IONESCU

Un detaşament al forţelor patriotice sud-vietnameze la antrenament.

CALDWELL ȘI REALITĂȚILE SUDULUI

Cineva remarca o dată că marele scriitor american Erskine Caldwell a construit o literatură a faptului, în care sondajul psihologic este absent. Aceasta nu înseamnă, evident, o simplificare a personajelor, ci poate mai curând încercarea de a lăsa pe seama faptelor să pună în lumină complicatul mecanism al reacțiilor sufletești. O confirmare a acestei tehnici ne-o aduce și cea din urmă scriere, cronologic vorbind, a romancierului american.

Caldwell se prezintă acum în ipostaza reporterului care, scrupulos, notează ceea ce îi oferă realitatea, peisaje naturale și umane. Cu carnetul de notițe, amănunțit pe cele din propriile sale scrieri, a băut bere în localuri din mici orașe provinciale, parcă indiferente față de scurțirea anilor. Și peste tot a întâlnit oameni, oameni ai sudului. Cei pe care îi cunoștea încă din Georgia sa natală (unde s-a născut în 1903). Aruncat de viață, încă din adolescență, în lumea diversă a acestor meleaguri, asigurându-și existența prin practicarea celor mai diverse profesii, de la chelner la fotbalist profesionist, Caldwell a avut acum ocazia să confrunte imagini cunoscute din tinerețe cu realități contemporane. Și cea mai pregnantă problemă, revenind aproape obsesiv, este segregarea fizică și morală exercitată asupra populației negre.

Caldwell amintește de o scenă din copilărie când, pe o plantă, a asistat fără voce la schinguirea unui negru care îndrăznise să-și cumpere o vacă. Momentul i-a rămas fixat în memorie, dînd naștere la comparații cu alte violențe exercitate, în anii din urmă, în sud, împotriva negrilor. Scriitorul străbate aceste locuri și încearcă să detecteze resorțurile intime care nasc ura rasială în complexul social-economic al sudului american. O face, consecvent cu sine însuși, lăsându-și interlocutorii, oameni cu identitate bine stabilită, să vorbească, să se caracterizeze.

Iau naștere astfel autoportrete schițate în linii groase, dar deosebit de percutante. Iată-l pe băcanul de vreo 50 de ani care vinde negrilor, dar nu poate să-și înțeleagă pe yankeii care, vorbind despre negri, se exprimă: „domnul Harry Belafonte”, „domnul Louis Armstrong”, „domnul Nat King Cole”, „domnul Sammy Davis Jr.”. „Eu cred în coabitarea practică cu negrii atât timp cît ei trăiesc separat de noi. Dar dacă unul dintre ei persistă și se instalează printre noi după ce a fost prevenit, și nu vrea să se care, ei bine, sînt foarte mulți oameni ca mine în oraș care nu ar accepta aceasta. Imediat ce noaptea ar sosi...” Ingrozitoare mărturie rasistă, amestec de obtuzitate și ură, care te face să te întrebi în ce secol trăiești!

Sau această declarație categorică a unui avocat, notabilitate a

orașului Demopolis: „Ceea ce nu înțeleg ei (cei care susțin integrarea — n.n.) este că arapii, sau negrii cum le zic ei, nu au evoluat ca albi. Ei sînt încă primitivi, cum erau indienii sălbatci. Ei nu au inteligența noastră...” Și de la expunerea teoretică, care nu are nimic original, se trece la practica linșajului.

Din aceste mărturii s-a născut acel tablou al sudului pe care Caldwell ni-l prezintă, conferindu-i autoritatea cunoscătorului și a scriitorului de notorietate mondială, incriminare categorică a rasismului.

Sergiu BRAND

UN EXPORT CARE COSTĂ

După Anglia și alte țări europene este acum rîndul Argentinei să se alarmeze de evaziunea „materiei cenușii” a cadrelor tehnice și științifice. Deși în țară se resimte penuria de specialiști (potrivit unei statistici, în industria argentiniană un inginer revine la 337 lucrători, proporție de peste trei ori mai scăzută decît în R. F. Germană) de pildă, în ultimii 14 ani numai în S.U.A. și Canada au emigrat 13 000 de tehnicieni, dintre care 6 000 de ingineri. În același timp, într-o țară în care agricultura constituie sectorul de bază al economiei, în perioada 1954-1960 au absolvit facultățile numai 951 ingineri agronomi și 465 medici veterinari (de patru ori mai puțini decît numărul celor care au îmbrățișat avocatura).

În fața agravării situației, guvernul argentinian a constituit recent o comisie însărcinată să studieze măsurile de remediere cele mai adecvate.

N. P.

ȚARA CU 19 000 DE LOCUITORI

Correspondență din Geneva

„La Vaduz nu există nici aeroport și nici cale ferată. Veniți pe jos, pe bicicletă, cu autostopul, în mașină sau pur și simplu folosind autobuzul poștei”. Indicațiile date în ghid sînt destul de simple: în capitala Liechtensteinului se poate ajunge în orice fel, fără prea mari dificultăți. Iar de aici, curse regulate îți permit vizitarea... interiorului țării.

Fișe de pămînt aflată între Elveția și Austria — Liechtensteinul s-a bucurat întotdeauna de granițe naturale: Rinul și Alpii. Din văile și de pe colinele populate apar — în zilele cu soare — piscurile munților îndeobște acoperiți de nori și de ceață. De la ferestrele caselor de lemn și cărămidă ale localităților de munte, care se aseamănă cu cele din Tirolul austriac, poți vedea atunci valea Rinului și culmile care-o străjuiesc, prin umbrele și luminile peisajului alpin.

S-ar putea cumva spune că Liechtensteinul s-a născut datorită hazardului. În 1613, cînd țara a fost oferită spre vânzare, mai mulți cumpărători au refuzat-o. Unul din motivele invocate: din inventarul castelului de la Vaduz lipseau cinci tunuri... Abia mai tîrziu a fost cumpărat acest pămînt de către familia de Liechtenstein, urmînd să devină stat suveran abia în 1719. Pe atunci Liechtensteinul făcea parte din Imperiul romano-german. Însă istoria sa destul de particulară l-a

Castelul Vaduz din Liechtenstein.

ajutat să rămînă singurul stat suveran care a supraviețuit căderii imperiului german ca și a celui habsburgic. Prin promovarea unei politici de neutralitate își găsește în Elveția un aliat care îl va sprijini din primele decenii ale secolului nostru.

„La Vaduz nu există nici aeroport...” Și totuși prin al treilea deceniu Liechtensteinul emite o frumoasă serie de timbre de „poșta aeriană”, spre fericirea colecționarilor de mărci poștale. „Serviciul aerian” era asigurat de un dirijabil care — în 1936 — a efectuat primul său zbor către Statele Unite. Faima timbrelor liechtensteineze a rămas la fel de mare și în zilele noastre, cînd — la cea de-a 30-a aniversare a poștei — au fost emise noi serii interesante, reprezentînd elicoptere.

Dar Liechtensteinul ține pasul cu viața nu numai prin timbrele sale. Industria s-a dezvoltat, în ultimele două decenii, cu o repeziune uimitoare. De la o mică fabrică de dinți artificiali, existentă aci încă înaintea războiului, Liechtensteinul a ajuns să fabrice aparatură electrică, mașini de calcul, lentile de ochelari etc.

În industrie lucrează peste jumătate din populația țării, dar pentru ca produsele „Made in Liechtenstein” să poată fi rîspîndite tot mai mult trebuie folosită și mîna de lucru străină din Austria sau Italia, Spania sau Grecia...

Există totuși un mic secret al dezvoltării industriale rapide a țării: impozitele. În Liechtenstein impozitele percepute de la firmele comerciale străine sînt foarte mici.

Pentru cei 19 000 de locuitori pașnici ai statului microscopic de pe malurile Rinului s-a stabilit — cu câteva luni în urmă — o creștere a „efectivelor militare”. Liechtensteinul are acum 21 de polițiști în loc de 17. Iar dacă majoritatea lor nu ar fi folosiți pentru... dirijarea circulației, poate că numărul de 21 ar fi considerat prea mare în această mică țară.

M. L. ADRIAN

decembrie 1965

DE DOUĂ VEACURI

Correspondență din Berlin

Steagurile a 37 de țări au împodobit sărbătorește orașul Freiburg, unde s-au desfășurat recent festivitățile prilejuate de cea de-a 200-a aniversare a Academiei miniere din această localitate din munții Saxoniei. Din partea Republicii Socialiste România a participat o delegație condusă de I. Huber Panu, membru corespondent al Academiei.

Încă prin anul 1168 a început la Freiburg extracția argintului. După trecerea a șase secole, la

13 noiembrie 1765, a fost creată aci prima Academie minieră.

De-a lungul istoriei ei îndelungate, la Academia din Freiburg au activat renumiți oameni de știință ca: Abraham Gottlob Werner (1749-1817), întemeietorul mineralogiei și geologiei moderne, fizicianul Ferdinand Reich (1799-1882), descoperitorul elementului indiu, Clemens Winkler, descoperitorul elementului germaniu etc. Aproape jumătate dintre cei care studiau la Freiburg veneau de peste hotare. De-a lungul anilor, Academia a cunoscut și numeroase vitregii. Perioada cea mai întinsecată a constituit-o era dominației fasciste, care a paralizat viața științifică de aci. Renumiți profesori au fost uciși sau alungați din motive rasiale sau din cauza concepțiilor lor democratice. După 1946, Academia a fost redeschisă și cu aceasta s-a inaugurat o pagină nouă în istoria ei. În timp ce pînă în 1945 cifra studenților nu a depășit 700 pe an, în 1964 au fost înmatriculați 3 400 studenți. În perioada 1940-1964 au absolvit cursurile Academiei 8 000 studenți. În 1949 activau la Academia din Freiburg 21 de profesori și docenți, precum și 38 asistenți și colaboratori științifici. Azi, cifrele respective sînt de 63 profesori și docenți, și nu mai puțin de 375 colaboratori științifici și asistenți.

Academia din Freiburg datorește renumele său actual vastei activități de cercetare care se desfășoară în 40 din cele 45 de institute ale sale. Și suma investită pentru cercetări oglindește același salt grăitor: în 1949 au fost acordate 360 000 mărci pentru 27 teme de cercetări, în 1963 subvențiile s-au ridicat la 4,8 milioane mărci afectate pentru 188 de cercetări. Prin activitatea lor, cercetătorii stabilesc o strînsă legătură cu necesitățile practice.

Academia minieră din Freiburg întreține relații de colaborare cu numeroase instituții similare de peste hotare. În anul 1962 a fost încheiată o convenție de colaborare cu Institutul de mine din Petroșeni.

Cu prilejul festivităților jubiliare de la Freiburg peste 60 de oameni de știință din R.D.G. și din străinătate au prezentat expuneri pe diverse teme privind mîneritul. În referatul său, prof. dr. Wrona, rectorul Academiei din Freiburg, a arătat că sarcinile economice de perspectivă impun o reprofilare a Academiei miniere, potrivit necesităților impuse de revoluția tehnică, subliniind că în viitor se va pune un accent deosebit pe specializarea în ramurile prospecției, extracției și prelucrării țiteiului, cărbunelui, gazelor naturale, sărurilor minerale etc.

Cu același prilej a fost deschisă și expoziția „Academia minieră Freiburg — tradiție și viitor”, cuprinzînd aproape 1 000 de exponate, printre care valoroase documente originale: lucrări ale unor renumiți oameni de știință care au activat cîndva la această Academie, modele de instalații noi pentru extracția și prelucrarea lignitului, țiteiului, gazelor naturale și altele.

St. DEJU

decembrie 1965

MITUL MUȘCHIULUI

Sînt atrași de o amplă și ispititoare publicitate. Sînt oameni dotați cu o voință tenace dar, după cum observa ziaristul italian Aldo Zerbi, cu un extrem de redus simț al ridicolului. Idealul lor este să ajungă niște „Herculi” moderni. Cu cît musculatura le este mai proeminentă, cu cît fiecare mușchi, chiar și cei oarecum lipsiți de utilitate practică — și mai ales aceștia — sînt mai vizibili, cu atît încîntarea adepților culturismului este mai mare.

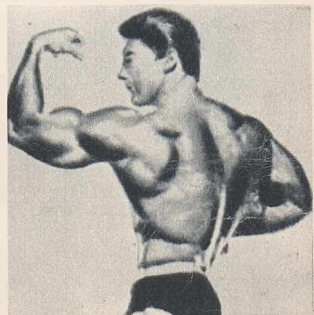
Pe spinarea lor solidă se dezvoltă o industrie înfloritoare în țările occidentale și mai cu seamă în Statele Unite. Căci, deși acea exaltare a forței și frumuseții virile pe care o urmăresc metodele de dezvoltare fizică pe care le cuprinde mișcarea cunoscută sub numele de culturism, deși miraculoasa transformare dintr-un ins firav într-un splendid atlet este declarată la îndemîna oricui, ea este în realitate extrem de costisitoare. Taxe pentru antrenamente zilnice în săli de gimnastică special amenajate, plata, destul de piperată, pentru aparate mereu noi, menite a completa aceste antrenamente la domiciliu, cumpărarea unui întreg complex de medicamente — calmante, excitante, vitamine, alifii tintind creșterea volumului muscular etc., considerate indispensabile întreținerii formei și luate continuu în tot felul de combinații — iată numai cîteva dintre cheltuielile pe care trebuie să le facă cel ce vrea să atingă rîvnitul ideal.

La ce servește însă impresionanta musculatură rezultată din practicarea perseverentă a culturismului? Căci Herculi modernii nu doboră lei în lupte corp la corp, nu aleargă, nu sar, nu aruncă nici discul și nici greutățile. Mai mult decît aîta: datorită antrenamentelor unilaterale pe care le fac, țintind exclusiv dezvoltarea masei musculare, ei devin adesea greoi și neîndemînatici.

Răspunsul ni-l dă dl. Claude Favron, specialist în materie. Domnia sa afirmă, într-un număr recent al revistei „Santé et force” — una dintre cele cincizeci de publicații consacrate culturismului în Franța — că scopul acestei preocupări constă, în ultimă instanță, în participarea adepților ei la competiții „urmărind punerea în valoare a dezvoltării musculare”. Deci, cu alte cuvinte, concursuri de frumusețe. Visul oricărui culturist este într-adevăr consacarea în cadrul uneia dintre aceste manifestări de „plastică virilă”, mult mai numeroase chiar decît concursurile pentru alegerea „Miss”-elor. Poți începe prin a fi ales „cel mai frumos atlet (de ce atlet?) al sălii de gimnastică”, pentru a sfîrși — dacă ai fost destul de perseverent și norocos — prin a cuceri rîvnitul titlu de „Mister Univers”. În lipsa sau în așteptarea titlului, îți poți vedea fotografia, reprezentîndu-te într-o postură avantajoasă, care îți scoate în relief fiecare mușchi, publicată într-una din revistele de specialitate.

Esanțialul în această frumoasă preocupare este să ai bani și timp berechet și — mai ales — o bună doză de narcisism.

D. ȘTEFAN

Astfel arată o școală pentru negri în statul Alabama. Și totuși asta unul din aspectele cele mai puțin tragice ale vieții din sudul S.U.A., descrise de Caldwell.

PE TOATE DRUMURILE VĂ PÎNDEȘTE SETEA

Consumați

NECTAR DE FRUCTE

preparat integral din fructe,
bogat în vitamine, săruri mine-
rale și zaharuri.

Produs al fabricii de conserve
din legume și fructe „Munca”
din Constanța.

